

Приложение XV

Стандартна таблица на разходите за единица продукт по процедура BG05M2OP001-3.019 „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“ и методология, обосноваваща изведените размери на разходите

Настоящата методология обхваща следните допустими преки дейности по процедура „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“:

Дейност 1. Идентифициране и мотивиране на представителите на целевите групи за завършване на средно образование и продължаване на образованието във висше училище, включително работа с родителите на учениците от уязвимите групи.

Дейност 2. Подкрепа за продължаване на образованието на лицата от целевите групи във висши училища чрез:

Поддейност 2.1. Допълнителни обучения на ученици от уязвими групи от втори гимназиален етап, с цел успешно полагане на държавни зрелостни изпити съгласно ЗПУО (задължителни и допълнителни зрелостни изпити) и кандидатстване във висше училище.

Поддейност 2.2. Подкрепа за опресняване на знанията и актуализация на компетентностите на лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за целите на кандидатстването им във висше училище.

Дейност 3. Подкрепа за обучението на студенти от уязвими групи в първи курс.

Дейност 4. Подкрепа за професионално развитие на образователни медиатори/помощник на учителя със завършено средно образование.

Допустимите разходи за тези дейности ще бъдат определени чрез прилагане на стандартна таблица на разходите за единица продукт в съответствие с член 67, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. (съответно чл. 55, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ).

Изчисленията на единичните разходи за един участник се извършват в съответствие с член 67, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, т.е. чрез прилагане на **коректен, справедлив и проверим метод** на изчисление. Въз основа на натрупаната обективна информация ще се определят единични разходи за един участник, който успешно е приключил някоя от основните дейности, посочени по-горе, и постигането на съответния конкретен резултат е удостоверено с документ/доказателство, издаден от компетентен орган съгласно приложимото законодателство.

В съответствие с чл. 8, ал. 2 от ПМС № 189/2016 г. и Националната методология, приета с Решение на МС № 253 от 3 май 2017 г., допустимите разходи за организация и управление на проекта ще бъдат изчислени чрез прилагане на единна процентна ставка към допустимите преки разходи по проекта.

1. Определяне на единични разходи за идентифициране и мотивиране на представителите на целевите групи, включително работа с родителите на учениците от уязвимите групи по дейност 1

Съгласно Условието за кандидатстване в рамките на дейност 1 се предвижда да се извършва идентифициране и мотивиране за продължаване на образованието във висши училища на:

- ученици във втори гимназиален етап от уязвими групи, включително работа с техните родители,
- лица и младежи от уязвими групи.

За краен резултат по Дейност 1 се определя едно идентифицирано и мотивирано лице, което е преминало допълнителни обучения и/или курсове по Дейност 2, съответно по поддейност 2.1. и/или поддейност 2.2., участвало е в кандидат-студентска кампания и е записало първи курс на обучение във висше училище. За цялата Дейност 1 ще бъде изчислен разход за единица продукт, който е обвързан с постигането на определен краен резултат – идентифицирано и мотивирано лице, включено в Дейност 2, участие в кандидат-студентска кампания и записало първи курс на обучение във висше училище.

Логиката на интервенцията на процедурата е изцяло насочено към постигане на резултати и изисква идентифициране и мотивиране за включване в допълнителни обучения на ученици във втори гимназиален етап по предмети, с които се кандидатства във висше училище с полагане на кандидат-студентски изпит или с признаване на оценка

от държавен зрелостен изпит (ДЗИ), с които ще се кандидатства във висше училище чрез полагане на изпит. Това предполага мотивиране в рамките на продължителността по време на провеждане на допълнителните обучения, за участие в кандидат-студентска кампания и записване в първи курс за обучение във Висше училище.

За определяне на единичния разход ще се използва опита по процедура BG05M2OP001-3.020 „Ограмотяване на възрастни – 2“. Обхватът на дейност 1 по двете процедури е напълно съпоставим, както е посочено в таблица 1:

Дейност 1 по процедура BG05M2OP001-3.019 „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“	Дейност 1 по процедура BG05M2OP001-3.020 „Ограмотяване на възрастни – 2“
1. Идентифициране и мотивиране на представителите на целевите групи за завършване на средно образование и продължаване на образованието във висше училище, включително работа с родителите на учениците от уязвимите групи.	1. Реинтегриране в образователната система на лица, навършили 16 години, отпаднали от училище и/или без основно образование, чрез дейности за образователна медиация: идентифициране и мотивиране на лица от целевата група за включване и участие в курсове по ограмотяване и курсове за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап на основно образование, валидиране на резултати от неформалното обучение и информалното учене за придобиване на образователна степен/етап на основно образование

Посочените дейности са сходни, тъй като се идентифицират и мотивират лица за включване/продължаване на образованието им и мотивиране да приключат успешно предлаганите курсове и допълнителни обучения в операции по ОПНОИР, което ще доведе до ползи не само за индивида и общността, но също може да се разглежда като форма за повишаване на уменията и степента на образование на работната сила.

Целевите групи също са сходни – обхващат лица с нисък социален статус, които са заплашени от изключване, поради незаинтересованост или невъзможност да получат подходящо образование, което да подпомогне тяхната успешна реализация на пазара на труда. Процедура BG05M2OP001-3.020 „Ограмотяване на възрастни – 2“ подпомага целевите групи за получаването на основно образование, докато процедура

BG05M2OP001-3.019 „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“ ги подпомага за продължаване на образованието им във висши училища.

За краен резултат по Дейност 1 на процедура BG05M2OP001-3.019 „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“ се определя **едно идентифицирано и мотивирано лице (ученик с поне един негов родител/настойник, лице/младеж), което е включено в допълнителните обучения/опреснителни курсове, за участие в кандидат-студентска кампания по дейност 2 и записване в първи курс за обучение във висше училище.**

Тези конкретни резултати са обвързани с изпълнението на следните конкретни дейности:

- Идентифициране на лицата от целевата група – извършва се от образователни медиатори и/или учители и/или ЮЛНЦ в сътрудничество с различни институции и обикновено продължава поне 1 месец;
- Мотивиране на идентифицираните ученици (и поне 1 техен родител/настойник) за участие и задържане в допълнителни обучения по дейност 2, поддейност 2.1, чиято продължителност се определя съобразно нуждите на обучаемите ученици и обикновено продължава през цялата учебна година. Продължителността на мотивирането продължава поне 8 условни месеца¹ при участие до края на обучението и явяване на ДЗИ; съответно продължава поне 1 месец при отпадане от обучението след първия месец;
- Мотивиране на идентифицираните лица/младежи за участие и задържане в обучения за опресняване на знанията по дейност 2, поддейност 2.2, с продължителност от поне 3 месеца² при участие до края на обучението и явяване на кандидат-студентски

¹ Продължителността от 8 месеца е на база определените учебни седмици за учениците от XII клас за учебната 2020/2021 г., съответно за първия учебен срок 18 учебни седмици съгласно чл. 4, ал. 2 от Наредба № 10 от 1 септември 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование (Обн. ДВ, бр. 73 от 16 септември 2016 г., посл. изм. ДВ, бр. 92 от 27 октомври 2020 г.) и за втория учебен срок 13 учебни седмици, съгласно Заповед № РД09-2118 от 28.08.2020 г. на министъра на образованието и науката, както и на продължителността на ваканциите, по време на които също може да се провеждат допълнителни обучения и съответно има необходимост от мотивиране.

² Продължителността от 3 месеца е определена, като се взема предвид, че лицата и младежите от уязвими групи, които ще се включат в допълнителни обучения по дейност 2, поддейност 2.2 от процедура BG05M2OP001-3.019 са със завършено средно образование, не посещават училище, съответно не е необходимо да съобразяват провеждането на допълнителните обучения с учебния процес и е възможно по-интензивно да участват по дейност 2, поддейност 2.2. В този смисъл тази дейност (съответно единичният разход) може да се разглежда като частен случай на дейността за идентифициране и мотивиране на дадено лице от целевата група, за да се включи в обучение по Дейност 2, поддейност 2.2 – продължителността на мотивирането би следвало да продължи поне 3 месеца (колкото е вторият учебен срок или обичайната продължителност на един цялостен кандидат-студентски курс).

изпит; съответно продължава поне 1 месец при отпадане от обучението след първия месец;

- Мотивиране на идентифицираните ученици (и поне 1 техен родител/настойник), успешно издържали държавен зрелостен изпит след приключване на участието им в обученията по дейност 2, поддейност 2.1. за кандидатстване във ВУ – продължава поне 1 месец;

- Мотивиране на идентифицираните лица (ученици и поне 1 техен родител/настойник; лица/младежи от целевите групи) за записване в първи курс във висше училище за обучение в образователно-квалификационна степен от висшето образование след успешно положени кандидат-студентски изпити или признаване на оценка от ДЗИ за учениците – продължава поне 1 месец;

В съответствие с подхода, приложен при процедура BG05M2OP001-3.020 „Ограмотяване на възрастни – 2“, средната продължителност на всяка от горепосочените конкретни дейности, измерена в условни месеци, ще бъде използвана като мярка за изчисляването на единичните разходи за Дейност 1.

Общият брой на условните месеци работа с едно лице от целевата група се получава по следната формула:

$$УМ = ИЛ + У_{д2.1-отп} + У_{д2.2-отп} + 8 \times У_{д2.1} + 3 \times У_{д2.2} + У_{д2.1-изпит} + У_{д2.2-изпит}$$

Където,

УМ – брой условни месеци работа с едно лице от целевата група

ИЛ – брой идентифицирани лица от целевата група, които са включени в обученията по дейност 2

У_{д2.1-отп} – брой мотивирани ученици (и поне 1 техен родител/настойник) от целевата група, които са участвали в обученията по дейност 2, поддейност 2.1, повече от 1 месец, но са отпаднали преди приключване на обучението

У_{д2.2-отп} – брой мотивирани лица/младежи от целевата група, които са участвали в обученията за опресняване на знанията по дейност 2, поддейност 2.2, повече от 1 месец, но са отпаднали преди приключване на обучението

У_{д2.1} – брой мотивирани ученици (и поне 1 техен родител/настойник) от целевата група, които са участвали успешно в допълнителни обученията по дейност 2, поддейност 2.1, с продължителност 8 условни месеца

Уд2.2 – брой мотивирани лица/младежи от целевата група, които са участвали успешно в обученията за опресняване на знанията по дейност 2, поддейност 2.2, с продължителност 3 условни месеца

Уд2.1-изпит – брой мотивирани ученици (и поне по 1 техен родител/настойник) от целевата група, които са участвали в обученията по дейност 2, поддейност 2.1, положили са успешно ДЗИ, подали са документи за кандидастване във ВУ с оценки от ДЗИ и/или са се явили на кандидат-студентски изпит

Уд2.2-изпит – брой мотивирани лица/младежи от целевата група, които са участвали в обученията по дейност 2, поддейност 2.2 и са се явили на кандидат-студентски изпит

Разходите за дейност 1 по проект BG05M2OP001-3.020 „Ограмотяване на възрастни – 2“, които са идентични или сходни с необходимите разходи за дейност 1 по процедура BG05M2OP001-3.019 „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“, са определени като е изчислен среден разход за 1 условен месец работа. Този среден разход отразява необходимите средства за идентифициране на едно лице или за успешното му мотивиране за участие в обучение и в кандидат-студентска кампания след приключване на съответното обучение. Съответно средният разход за успешно участие в обучение ще се получи като средният разход за 1 условен месец се умножи по броя месеци, в които лицето трябва да бъде мотивирано, за да участва в обученията по дейност 2, поддейност 2.1 и поддейност 2.2. При включване на лицата в допълнителни обучения, участие от поне 1 месец и отпадане преди завършване на обучението, необходимите средства за мотивиране е оправдано да се приравняват на разхода за 1 условен месец. При участие по-малко от месец не е оправдано да се отчитат средства за мотивиране, т.е. в този случай се вземат предвид само необходимите средства за идентифициране на лицето.

За изчисляване на единичните разходи за идентифициране и мотивиране ще се приложи размерът на разхода за 1 условен час работа с целевата група, който е определен при процедура BG05M2OP001-3.020 „Ограмотяване на възрастни – 2“. Тъй като процедура BG05M2OP001-3.019 „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“ ще се изпълнява през 2022 и 2023 година, то е възможно да се извърши индексирание на разхода за 1 условен час, ако е изпълнено условието, посочено в т. 5 от Стандартната таблица на разходите за единица продукт по процедура BG05M2OP001-3.020 „Ограмотяване на възрастни - 2“ и методология, обосноваваща изведените размери

на разходите, а именно – възнагажденията в сектор „Образование“ в България да са **нараснали с повече от 10 % спрямо нивото от 2019 г.** съгласно последния индекс на разходите за труд, публикуван от Евростат.

Възнагажденията в сектор „Образование“ в България са **нараснали с 16,1 % за 2020 г.** спрямо нивото от 2019 г., съгласно последния индекс на разходите за труд, публикуван от Евростат³. Тази тенденция за изпреварващо увеличаване на възнагажденията в сектор „Образование“ продължава и през 2021 г., което прави наложително индексиранието на изчислените средни разходи, в които разходите за труд са основен компонент.

Прилага се последният индекс на разходите за труд в България, сектор „Образование“, публикуван от Евростат, като индексът се отчита спрямо нивото от 2019 г. – във формулите по-долу параметърът се означава с **LCI_{edu-HOB}**. Изчислените актуализирани единични разходи се **закръгляват към най-близкото цяло число** съгласно общото аритметично правило.

За актуализиране на разхода за единица продукт за един условен месец работа с едно лице от целевата група се прилага следната формула⁴:

$$EP_{yM-2021} = EP_{yM-2020} + EP_{yM-2020} \times 65 \% \times LCI_{edu-HOB}$$

Където,

EP_{yM-2020} – разход за единица продукт за един условен месец работа с едно лице от целевата група, изчислен през 2020 г.

EP_{yM-2021} – актуализиран разход за единица продукт за един условен месец работа с едно лице от целевата група, изчислен през 2021 г.

$$EP_{yM-2021} = 10 + 10 \times 65 \% \times 16,1 \% = 11 \text{ лв.}$$

³ [https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?query=BOOKMARK_DS-056390_QID_479FD81B_UID_-3F171EB0&layout=TIME,C,X,0;GEO,L,Y,0;UNIT,L,Z,0;NACE_R2,L,Z,1;LCSTRUCT,L,Z,2;INDICATORS,C,Z,3;&zSelection=DS-056390UNIT,PCH_PRE;DS-056390INDICATORS,OBS_FLAG;DS-056390NACE_R2,P;DS-056390LCSTRUCT,D1_D4_MD5;&rankName1=UNIT_1_2_-1_2&rankName2=INDICATORS_1_2_-1_2&rankName3=NACE-R2_1_2_-1_2&rankName4=LCSTRUCT_1_2_-1_2&rankName5=TIME_1_0_0_0&rankName6=GEO_1_2_0_1&sortC=ASC_-1_FIRST&rStp=&cStp=&rDCh=&cDCh=&rDM=true&cDM=true&footnes=false&empty=false&wai=false&time_mode=NONE&time_most_recent=false&lang=EN&cfo=%23%23%23%2C%23%23%23.%23%23%23_Labour cost index by NACE Rev. 2 activity - nominal value, annual data, \[lc_lci_r2_a\] NACE Rev. 2 \(activity = P. Education\) Last update: 24-03-2021](https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?query=BOOKMARK_DS-056390_QID_479FD81B_UID_-3F171EB0&layout=TIME,C,X,0;GEO,L,Y,0;UNIT,L,Z,0;NACE_R2,L,Z,1;LCSTRUCT,L,Z,2;INDICATORS,C,Z,3;&zSelection=DS-056390UNIT,PCH_PRE;DS-056390INDICATORS,OBS_FLAG;DS-056390NACE_R2,P;DS-056390LCSTRUCT,D1_D4_MD5;&rankName1=UNIT_1_2_-1_2&rankName2=INDICATORS_1_2_-1_2&rankName3=NACE-R2_1_2_-1_2&rankName4=LCSTRUCT_1_2_-1_2&rankName5=TIME_1_0_0_0&rankName6=GEO_1_2_0_1&sortC=ASC_-1_FIRST&rStp=&cStp=&rDCh=&cDCh=&rDM=true&cDM=true&footnes=false&empty=false&wai=false&time_mode=NONE&time_most_recent=false&lang=EN&cfo=%23%23%23%2C%23%23%23.%23%23%23_Labour cost index by NACE Rev. 2 activity - nominal value, annual data, [lc_lci_r2_a] NACE Rev. 2 (activity = P. Education) Last update: 24-03-2021)

⁴ Съгласно т. 5 от Стандартната таблица на разходите за единица продукт по процедура BG05M2OP001-3.020 „Ограмотяване на възрастни - 2“ и методология, обосноваваща изведените размери на разходите

Въз основа на актуализирания разход за единица продукт за един условен месец работа с едно лице от целевата група се определят единичните разходи за идентифициране и мотивиране на един участник, както следва:

Процедура BG05M2OP001-3.019 „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“	
Единичен разход за идентифициране на 1 участник	11 лв.
Единичен разход за мотивиране на 1 участник в Дейност 2, поддейност 2.1 или поддейност 2.2, който е отпаднал след първия месец на участие	11 лв.
Единичен разход за мотивиране на 1 участник в дейност 2, поддейност 2.1 и се е явил на ДЗИ – 8 условни месеца	88 лв.
Единичен разход за мотивиране на 1 участник в допълнително обучение в дейност 2, поддейност 2.1 и кандидатствал във висше училище (чрез признаване на оценка от ДЗИ или кандидат-студентски изпит), но не е записал първи курс на обучение във ВУ	99 лв.
Единичен разход за мотивиране на 1 участник в допълнително обучение в дейност 2, поддейност 2.2 и е кандидатствал във ВУ, но не е записал първи курс на обучение във ВУ	44 лв.
Единичен разход за мотивиране на 1 участник в допълнително обучение в дейност 2, поддейност 2.1, с успешно взети ДЗИ или кандидат-студентски изпит и е записан в първи курс за обучение във ВУ	110 лв.
Единичен разход за мотивиране на 1 участник в допълнително обучение в дейност 2, поддейност 2.2, с кандидатстване във ВУ и е записан първи курс за обучение във ВУ	55 лв.

Логиката на интервенцията на процедурата е изцяло насочена към постигане на резултати и изисква идентифициране и мотивиране за включване и задържане в допълнителни обучения на ученици от уязвими групи или обучения на лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за опресняване на знанията им по учебни предмети, с които ще кандидатстват във висше училище; кандидатстване във ВУ (чрез признаване на оценка от ДЗИ или кандидат-студентски изпит); записване в първи курс, когато лицето е прието за студент. Това предполага мотивиране в рамките на продължителността на проекта, включително по време на провеждане на обученията, при участие в кандидат-студентска кампания и при записване за обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен от висшето образование.

За участници в проекта, които са идентифицирани и мотивирани да се включат в Дейност 2, е оправдано да се приложи единичен разход за идентифициране и единичен разход за мотивиране за успешно участие в изпити.

Бенефициентът може да поиска от УО възстановяване на сумата от 11 лв. за всяко идентифицирано лице от целевата група.

Бенефициентът може да поиска от УО възстановяване на сумата от 11 лв. за всяко мотивирано лице от целевата група, което е започнало участието си в допълнително обучение за ученици от уязвими групи по Дейност 2, поддейност 2.1 или в обучения на лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за опресняване на знанията им по учебни предмети, с които ще кандидатстват във висше училище в Дейност 2, поддейност 2.2, но е отпаднало след първия месец.

Бенефициентът може да поиска от УО възстановяване на сумата от 88 лв. за всяко мотивирано лице от целевата група, което е започнало участието си в допълнително обучение за ученици от уязвими групи по Дейност 2, поддейност 2.1, завършило е обучението с присъствия в най-малко 80 % от всички учебни часове и се е явило на ДЗИ.

Бенефициентът може да поиска от УО възстановяване на сумата от 99 лв. за всяко мотивирано лице от целевата група, което е участвало в допълнително обучение за ученици от уязвими групи по Дейност 2, поддейност 2.1, след приключване на обучението и успешно полагане на ДЗИ е кандидатствало във висше училище (чрез признаване на оценка от ДЗИ и/или кандидат-студентски изпит/и), но не се е записало първи курс на обучение във висше училище⁵. Лицето следва да представи документи за кандидатстване във ВУ или уверение (служебна бележка), издадено от ВУ, че е участвало в кандидат-студентска кампания с признаване на оценка от ДЗИ и/или полагане на кандидат-студентски изпит/и.

Бенефициентът може да поиска от УО възстановяване на сумата от 44 лв. за всяко мотивирано лице от целевата група, което е участвало в обучения на лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за опресняване на знанията им по учебни предмети, с които ще кандидатстват във висше училище в Дейност 2, поддейност 2.2 и след приключване на обучението се е явило на кандидат-студентски изпит, но не се е записало за обучение във висше училище. Лицето следва да е подало документи за кандидатстване във ВУ или да представи уверение (служебна

⁵ Лицето не е записало първи курс във ВУ, поради причини като: получена слаба оценка на ДЗИ или кандидат-студентски изпити, или е получило оценка различна от слаб (2), но не е достигнал бала на съответния кандидат-студент за желаните специалности във ВУ, или е прието за обучение във ВУ, но поради някаква причина не се е записал кандидат-студента за първи курс на обучение.

бележка), издадено от ВУ, че е участвало в кандидат-студентска кампания с полагане на кандидат-студентски изпит/и.

Бенефициентът може да поиска от УО възстановяване на сумата от 110 лв. за всяко мотивирано лице от целевата група, което е участвало в допълнително обучение за ученици от уязвими групи по Дейност 2, поддейност 2.1, след приключване на обучението е положило успешно ДЗИ, кандидатствало е във ВУ (чрез оценката от ДЗИ и/или чрез полагане на кандидат-студентски изпит/и) и се е записало за обучение във ВУ. Лицето следва да представи уверение (служебна бележка), издадено от висшето училище, че се е записано за студент първи курс.

Бенефициентът може да поиска от УО възстановяване на сумата от 55 лв. за всяко мотивирано лице от целевата група, което е участвало в обучения на лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за опресняване на знанията им по учебни предмети, с които ще кандидатстват във висше училище в Дейност 2, поддейност 2.2, явило се е на кандидат-студентски изпит/и и се е записало за обучение във висше училище. Лицето следва да представи уверение (служебна бележка), издадено от ВУ, че се е записало за студент първи курс.

2. Изчисляване на единичен разход за допълнителни обучения на ученици във втори гимназиален етап на образование по дейност 2, поддейност 2.1.

Съгласно Условието за кандидатстване в рамките на дейност 2, поддейност 2.1 се предвижда: подготовка по учебни предмети за полагане на задължителни/допълнителни държавни зрелостни изпити (ДЗИ)⁶ и за кандидатстване във висше училище, чрез провеждането на допълнителни обучения за ученици във втори гимназиален етап за преодоляване на пропуски при усвояването на учебното съдържание или за актуализация на компетентностите; полагане на държавните зрелостни изпити и кандидатстване във висше училище (с признаване на оценките от ДЗИ⁷ или чрез полагане на кандидат-студентски изпит). Допълнителните обучения се предоставят като пакети от 10 учебни часа в рамките на нормативно определените в Наредбата за приобщаващото образование

⁶ Съгласно чл. 134 и чл. 135 от ЗПУО.

⁷ Съгласно чл. 68, ал. 4 от ЗВО „Висшите училища след решение на академичния съвет могат да приемат и без конкурсен изпит кандидат-студенти, издържали успешно държавните зрелостни изпити съгласно Закона за предучилищното и училищното образование, в рамките на утвърдения брой по чл. 9, ал. 3, т. 6, букви „а“ и „б“

часове и според потребностите на идентифицираните по дейност 1 ученици от целевата група при спазване на следните ограничения и изисквания:

- ✓ не повече от 60 учебни часа за 1 учебен предмет в учебни дни извън часовете по учебен план за една учебна година съгласно чл. 27, ал. 2 т. 1, 2, 4 от Наредбата;
- ✓ не повече от 60 учебни часа за 1 учебен предмет по време на лятната ваканция съгласно чл. 27, ал. 9 от Наредбата.
- ✓ след полагане на държавните зрелостни изпити задължително кандидатстване във висше училище (с признаване на оценките от ДЗИ⁸ или чрез полагане на кандидат-студентски изпит по учебен предмет, по който са получили допълнителни обучения).

Определянето на разход за единица продукт се базира на Приложение XIV на Делегиран регламент (ЕС) 2015/2195 на Комисията от 9 юли 2015 година за допълване на Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд по отношение на определянето на стандартни таблици на единичните разходи и еднократни суми за възстановяването на разходи от Комисията на държавите членки, изменен и допълнен с Делегиран регламент (ЕС) 2021/702 на Комисията от 28 май 2018 година (Официален вестник на ЕС, L 206, 14.8.2018). Определените в Приложение XIV на Делегиран регламент (ЕС) 2015/2195 единични разходи за 1 академична година за участие във формалното образование са следните:

- ✓ за образователно равнище „Гимназиален етап на средното образование – общо ED34“ – 1979,20 лева (1012 евро) и
- ✓ за образователно равнище „Гимназиален етап на средното образование – професионално ED35“ – 2266,80 лева (1159 евро).

Посочените по-горе единични разходи включват *„всички допустими разходи, пряко свързани с предоставяне на основни стоки и услуги в сферата на образованието“*, т.е. всички обичайни разходи, свързани с издръжката на един ученик на годишна база, в т. ч.: възнаграждения на педагогически специалисти и на непедagogически персонал, вкл. и осигурителните вноски съгласно националното законодателство, режимни разходи, разходи за материали и консумативи и др. разходи.

Съгласно Приложение XIV на Делегиран регламент (ЕС) 2015/2195:

⁸ Съгласно чл. 68, ал. 4 от ЗВО „Висшите училища след решение на академичния съвет могат да приемат и без конкурсен изпит кандидат-студенти, издържали успешно държавните зрелостни изпити съгласно Закона за предучилищното и училищното образование, в рамките на утвърдения брой по чл. 9, ал. 3, т. 6, букви „а“ и „б“.

„Сумите са за участие на пълно учебно време през съответната академична година. Ако участието е на непълно учебно време, сумата се определя пропорционално на участието на обучаващия се. Ако продължителността на курса е под една академична година, сумата се определя пропорционално на продължителността на курса. Ако само част от курса се провежда в институцията за формално образование, сумата се определя пропорционално на времето, прекарано в учебната институция.“

Допълнителните обучения по дейност 2, поддейност 2.1. са част от формалното образование и се провеждат в учебни институции, следователно необходимите разходи може да се изчислят пропорционално на продължителността на допълнителните обучения.

За да се постигне и отчете видим конкретен резултат или етапна цел, допълнителното обучение следва да бъде с продължителност от поне 10 учебни часа. Затова ще бъде изчислен **единичен разход за 1 ученик за допълнително обучение с продължителност от 10 учебни часа**, съответно бенефициентът ще може да иска възстановяване на средства след всяко успешно проведено допълнително обучение с продължителност от 10 часа.

Въз основа на натрупаната обективна информация, както и на заложените нормативни изисквания в Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план⁹, се определят единичните разходи за 1 допълнително обучение за горепосочените две образователни нива, т.е. дейността се планира и отчита чрез стандартна таблица на единичните разходи, която се **основава на изпълнението** (наличие на краен резултат).

В съответствие с чл. 4, ал. 6 на Наредбата за приобщаващото образование¹⁰, **общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа на ученика**, в който се определят конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие. Наличието на ясен краен резултат е основание отчитането да се извършва чрез прилагане на стандартна таблица на разходите за единица продукт.

Изчисленията на единичните разходи за допълнително обучение за един учебен час се извършват в съответствие с член 67, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) №

⁹ Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план, в сила от 04.12.2015 г., издадена от министъра на образованието и науката (Обн. ДВ, бр. 94 от 4 декември 2015 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 76 от 28 август 2020 г.).

¹⁰ Наредба за приобщаващото образование, в сила от 27.10.2017 г., приета с ПМС № 232 от 20.10.2017 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 92 от 27 октомври 2020 г.

1303/2013, т.е. чрез прилагане на **коректен, справедлив и проверим метод на изчисление**. За база на изчисленията се използват разпоредбите на чл. 3, ал. 1 и чл. 4, ал. 1 от Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план като за краен продукт се определят 10 учебни часа допълнително обучение, документиращи в плана за подкрепа на ученика.

За да бъде определен единичен разход за допълнително обучение на ученици от втори гимназиален етап на образование и втори гимназиален етап на професионално образование, посочените по-горе единични разходи ще бъдат съобразени с Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план, в която са регламентирани общият брой учебни часове от задължителни и избираеми учебни часове за една учебна седмица за съответния етап на образование и общият брой на учебните седмици за една учебна година по етапи на образование, по-конкретно:

Общият брой учебни часове от задължителни и избираеми учебни часове за една учебна седмица е, както следва:

- ✓ **втори гимназиален етап** на образование (от XI до XII клас): **32 учебни часа**;
- ✓ втори гимназиален етап на **професионално образование** (от XI до XII клас): 32 учебни часа; за обучение чрез работа (дуалната система на обучение в XI и XII клас) – 40 учебни часа; *среден брой – 36 учебни часа за втори гимназиален етап на професионално образование.*

Общият брой учебни седмици за една учебна година е, както следва:

- ✓ **втори гимназиален етап** на образование: 36 учебни седмици – за XI клас; 31 учебни седмици – за XII клас; *среден брой: 34 учебни седмици за втори гимназиален етап на образование (след закръгляване);*
- ✓ втори гимназиален етап на **професионално образование**: 38 учебни седмици – за XI клас; 40 учебни седмици – за обучението чрез работа (дуалната система на обучение) в XI клас; 31 учебни седмици – за XII клас; *среден брой: 36 учебни седмици за втори гимназиален етап на професионално образование (след закръгляване).*

Изчислява се среден годишен брой на учебни часове по следната формула:

$$СГБуч = ССБуч \times СГБус$$

Където

ССБуч – среден седмичен брой на учебни часове

СГБус– среден годишен брой на учебни седмици

СГБуч– среден годишен брой на учебни часове

Прилагайки посочената по-горе формула се изчислява средният годишен брой на учебните часове за съответния етап на образование:

✓ За втори гимназиален етап на образование:

$$\text{СГБуч} = \text{ССБуч} \times \text{СГБус} = 32 \times 34 = 1088$$

✓ За втори гимназиален етап на професионално образование:

$$\text{СГБуч} = \text{ССБуч} \times \text{СГБус} = 36 \times 36 = 1296$$

Въз основа на изходните данни за разходите за годишна издръжка на 1 ученик за участие във формалното образование за съответното образователно равнище в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2015/2195 и изчисления средногодишен брой на учебните часове, се изчислява единичен разход за едно допълнително обучение с продължителност 10 учебни часа за съответния етап на образование по следната формула:

$$\text{ЕР}_{\text{до1}} = 10 \times \text{ЕР}_{\text{др}} / \text{СГБуч}$$

Където

ЕР_{до1} – единичен разход за 1 ученик за проведени 10 учебни часа допълнително обучение във формалното образование *(в лева)*

ЕР_{др} – единичен разход на ученик за участие във формалното образование за съответното образователно равнище съгласно ДР (ЕС)2015/2195 *(в лева)*

СГБуч – среден годишен брой на учебните часове

Прилагайки посочената по-горе формула се изчислява единичен разход за 10 учебни часа допълнително обучение за втори гимназиален етап на образование и втори гимназиален етап на професионално образование:

✓ За втори гимназиален етап на образование:

$$\text{ЕР}_{\text{до1}} = 10 \times \text{ЕР}_{\text{др}} / \text{СГБуч} = 10 \times 1979,20 / 1088 = 18 \text{ лв. (със закръгляване)}$$

✓ За втори гимназиален етап на професионално образование:

$$\text{ЕР}_{\text{до1}} = 10 \times \text{ЕР}_{\text{др}} / \text{СГБуч} = 10 \times 2266,80 / 1296 = 18 \text{ лв. (със закръгляване)}$$

Съгласно Приложение № 7 от Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование числеността на учениците по паралелки за съответните етапи на образование е както следва:

Етап на образование		Минимален брой ученици	Максимален брой ученици	Среден брой ученици
Втори гимназиален етап (XI – XII клас)	Паралелка	18	26	22

С оглед спецификата на настоящата операция и прилагане на диференциран подход в зависимост от индивидуалните нужди на всеки ученик се планира допълнителните обучения да бъдат организирани и провеждани индивидуално или в групи, съставени най-много от 8 ученици със сходни потребности. Изчисленията ще бъдат извършени при допускането, че групите за допълнително обучение са в състав **средно от 5 ученици**. По-голямата част от необходимите разходи (възнаграждения, режимни, консумативи) е в пряка зависимост от броя на обучаваните ученици в една паралелка/група. Тъй като броят на учениците в групите за допълнително обучение е доста по-малък от регламентирания брой на учениците в паралелките за съответните етапи на образование, то е необходимо да се извърши адаптиране на изчислените единични разходи, като се отчете фактът, че допълнителните обучения ще се провеждат в групи, съставени средно от 5 ученици, а не в паралелки от 18-26 ученици.

Изчислява се коефициент за индексирание по следната формула:

$$\text{КИ} = \text{СБУп} / \text{ЧГдо}$$

Където

КИ – коефициент на индексирание

СБУп – среден брой ученици в паралелка за съответния етап на образование

ЧГдо – средна численост на група за провеждане на допълнително обучение

Изчисляват се коефициентите за индексирание за съответния етап на образование, както следва:

✓ За втори гимназиален етап на образование:

$$\text{КИ} = \text{СБУп} / \text{ЧГдо} = 22/5 = 4,4$$

✓ За втори гимназиален етап на професионално образование:

$$\text{КИ} = \text{СБУп} / \text{ЧГдо} = 22/5 = 4,4$$

За да се определи единичен разход за провеждане на допълнително обучение с продължителност 10 учебни часа на група, съставено средно от 5 ученици, към изчислените единични разходи за допълнително обучение за съответните етапи на образование се прилагат получените коефициенти за индексирание по следната формула:

$$\text{ЕРдо} = \text{ЕРдо1} * \text{КИ},$$

Където

ЕРдо – Единичен разход за 1 ученик за проведени 10 часа допълнително обучение, адаптиран за групи съставени средно от 5 ученици

ЕРдо1 – Единичен разход за 1 ученик за проведени 10 учебни часа допълнително обучение, изчислен пропорционално от Приложение XIV на ДР (ЕС) 2015/2195

КИ – коефициент на индексирание

Изчисляват се единичните разходи за провеждане на допълнително обучение с продължителност от 10 учебни часа при среден състав на групата от 5 ученици за съответния етап на образование, както следва:

- ✓ За втори гимназиален етап на образование:
- ✓ $\text{ЕРдо} = \text{ЕРдо1} * \text{КИ} = 18 * 4,4 = 80$ лв. (със закръгляване)
- ✓ За втори гимназиален етап на професионално образование:
- ✓ $\text{ЕРдо} = \text{ЕРдо1} * \text{КИ} = 18 * 4,4 = 80$ лв. (със закръгляване)

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО на сумата от 80 лв. за всеки ученик от втори гимназиален етап, който успешно е провел допълнително обучение с продължителност от 10 учебни часа за преодоляване на пропуски при усвояването на учебното съдържание и/или за актуализация на компетентностите с цел успешно полагане на държавния зрелостен изпит. Обученията трябва да са документирани в досието на ученика, както и да е постигнат и отчетен конкретен резултат – полагане на държавните зрелостни изпити. **Съгласно Условието за кандидатстване са допустими най-много по 6 пакета на ученик от уязвими групи, което отразява ограниченията, заложи в Наредбата за приобщаващото образование.**

В съответствие с Приложение XIV на ДР (ЕС) 2015/2195 изчислените по-горе единични разходи за съответните етапи на образование включват „*всички допустими разходи, пряко свързани с предоставяне на основни стоки и услуги в сферата на образованието*“, вкл. и осигуровките за сметка на работодателя¹¹.

3. Определяне размера на индивидуална помощ за един участник в обучение за опресняване на знанията и актуализация на компетентностите на лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за целите на кандидатстването им във висше училище по дейност 2, поддейност 2.2.

Съгласно Условието за кандидатстване в рамките на **Дейност 2, поддейност 2.2**, се предвижда организирането на обучения на лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за опресняване на знанията им по учебни предмети, с които ще кандидатстват във висше училище чрез полагане на кандидат-студентски изпит. Обученията по Дейност 2, поддейност 2.2, са свързани с опресняване на знания по учебни предмети, които се изучават във втори гимназиален етап на образованието, с цел полагане на кандидат-студентски изпит и се провеждат в образователни институции, школи, обучителни организации и др., следователно необходимите разходи може да се изчислят пропорционално на продължителността на допълнителните обучения.

За да се постигне и отчете видим конкретен резултат или етапна цел, обучението за опресняване на знанията по учебни предмети, с които ще се кандидатства във висше училище, следва да бъде с продължителност, равна на поне $\frac{1}{4}$ от продължителността на редовното обучение в 12 клас. Тъй като учебната програма по основните предмети в 12 клас е 120 учебни часа, то допълнителното обучение за опресняване на знанията би трябвало да бъде с продължителност от поне 30 учебни часа. За някои лица с по-големи пропуски може да се наложи провеждането на пълен опреснителен курс с продължителност от 60 учебни часа. Затова ще бъдат определени **единични разходи за 1 участник в обучение за опресняване на знанията с продължителност от 30 или 60 учебни часа**, съответно бенефициентът ще може да иска възстановяване на средства след всяко успешно проведено допълнително обучение с продължителност от 30 или 60 учебни часа. Единичният разход за допълнителното обучение (с продължителност 30 или 60 учебни часа) се отпуска като индивидуална помощ, която се предоставя на лицето въз

¹¹ Други потенциално допустими разходи за този вид операции, като надбавки, транспорт, настаняване или друг вид подкрепа, предоставена на обучаващи се в този тип операции, не са включени в единичния разход.

основа на подписан договор и служи за покриване на необходимите разходи за провеждане на обучението за опресняване на знанията.

Въз основа на натрупаната обективна информация, се определят осреднените разходи за едно обучение за опресняване на знанията, т.е. дейността се планира и отчита чрез стандартна таблица на единичните разходи, която се **основава на изпълнението** (наличие на краен резултат).

Изчисленията на единичните разходи за допълнително обучение за опресняване на знанията и актуализация на компетентностите на лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за целите на кандидатстването им във висше училище по дейност 2, поддейност 2.2, се извършват в съответствие с член 67, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, т.е. чрез прилагане на **коректен, справедлив и проверим метод на изчисление**.

Определянето на размера на индивидуалната помощ за покриване на разходите за един участник в обучение за опресняване на знанията и актуализация на компетентностите на лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за целите на кандидатстването им във висше училище по дейност 2, поддейност 2.2, ще се извърши като се отчетат следните обстоятелства:

- ✓ **Наличието на сходство и дори идентичност** – както по отношение на учебната програма, така и по отношение на обучителите – при по-голямата част от допълнителните обучения за успешно полагане на ДЗИ в рамките на поддейност 2.1 и опреснителните курсове за актуализиране на компетентностите за кандидатстване във ВУ по поддейност 2.2;
- ✓ Продължителността на един интензивен курс за подготовка за кандидатстване във ВУ обикновено е от 40 до 80 учебни часа (това е броят на часовете, които могат ефективно да се проведат при нормални условия в рамките на последния месец преди кандидатстването във ВУ), т.е. обикновено **средната продължителност** на един пълен интензивен кандидат-студентски курс е **60 учебни часа**; съответно съкратените кандидат-студентски курсове обикновено са с двойно по-малка продължителност от **30 учебни часа**;
- ✓ Тъй като участниците в поддейност 2.2 са от уязвими групи, които нямат изградени навици за системно обучение, нямат достатъчно свободно време, защото работят и освен това имат затруднения при усвояването на учебното

съдържание, то техните опреснителни курсове за актуализиране на компетентностите за кандидатстване във ВУ ще продължат поне 3 месеца. В рамките на този период тези участници биха могли да проведат **един курс** с продължителност от 30 или 60 учебни часа или **не повече от 2 курса** по различни учебни предмети, всеки с продължителност от 30 учебни часа. Поради специфичната целева група, за да бъдат ефективни, обученията следва да бъдат индивидуални или в малки групи средно с 5 участници.

Въз основа на горните предпоставки може да се заключи, че всеки участник в поддейност 2.2 в трите месеца преди кандидат-студентския изпит ще участва в поне един опреснителен курс с продължителност от 30 или 60 учебни часа. Някои участници може да се подготвят за 2 кандидат-студентски изпита по различни предмети, съответно да участват в 2 различни опреснителни курса, всеки с продължителност от 30 учебни часа.

Тъй като условията за провеждане на обученията по поддейност 2.1 и поддейност 2.2 са идентични – по отношение на учебната програма, изискванията към обучителите, средния брой участници в една група, то е оправдано за поддейност 2.2 да се използва единичният разход за провеждане на 10 учебни часа по поддейност 2.1, изчислен в т. 2 от настоящия документ.

Изчисляваме размера на индивидуалната помощ за участниците в поддейност 2.2 като отчитаме, че всеки от тях ще участва в поне един опреснителен курс с продължителност от 30 или 60 учебни часа (което се приравнява на 3 или 6 пакета по 10 учебни часа):

$$\text{ИП}_{\text{Д2.2-60}} = \text{ЕР}_{\text{Д2.1}} * 6 = 80 * 6 = 480 \text{ лв.}$$

$$\text{ИП}_{\text{Д2.2-30}} = \text{ЕР}_{\text{Д2.1}} * 3 = 80 * 3 = 240 \text{ лв.}$$

Където

ИП_{Д2.2-60} – Индивидуална помощ за 1 участник в обучение с продължителност от 60 учебни часа за опресняване на знанията и актуализация на компетентностите на лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за целите на кандидатстването им във висше училище по дейност 2, поддейност 2.2

ИП_{Д2.2-30} – Индивидуална помощ за 1 участник в обучение с продължителност от 30 учебни часа за опресняване на знанията и актуализация на компетентностите на лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за целите на кандидатстването им във висше училище по дейност 2, поддейност 2.2

ЕРд2.1 – Единичен разход за 1 ученик за проведени 10 часа допълнително обучение, адаптиран за групи съставени средно от 5 ученици, по поддейност 2.1

Бенефициентът може да поиска от УО възстановяване на **сумата от 480 лв.** за всяко лице или младеж от уязвими групи със завършено средно образование, който успешно е участвал в курс с продължителност от поне **60 учебни часа** за актуализиране на компетентностите по учебен предмет, с който е кандидатствал във висше училище чрез полагане на кандидат-студентски изпит.

Бенефициентът може да поиска от УО възстановяване на **сумата от 240 лв.** за всяко лице или младеж от уязвими групи със завършено средно образование, който успешно е участвал в курс с продължителност от поне **30 учебни часа** за актуализиране на компетентностите по учебен предмет, с който е кандидатствал във висше училище чрез полагане на кандидат-студентски изпит.

Сумата се отпуска като индивидуална помощ, която се предоставя на лицето въз основа на подписан договор. На едно лице от уязвими групи може да бъде предоставена една индивидуална помощ в размер от 240 или 480 лв. за подготовка и участие в един кандидат-студентски изпит или най-много 2 индивидуални помощи, всяка от които в размер от 240 лв., за подготовка и участие в 2 кандидат-студентски изпита по различни предмети.

Условие за възстановяване на единичния разход (индивидуалната помощ) е представянето на **сертификат/удостоверение** за проведеното опреснително обучение с продължителност от поне 30 или 60 учебни часа, както и **уверение (служебна бележка)**, издадено от висшето училище, в което е положен кандидат-студентският изпит. Наличието на ясен краен резултат е основание отчитането да се извършва чрез прилагане на стандартна таблица на разходите за единица продукт.

4. Изчисляване на индивидуална помощ за участие в кандидат-студентска кампания по дейност 2, поддейност 2.1 и поддейност 2.2.

Съгласно Условието за кандидатстване в рамките на **дейност 2, поддейност 2.1 и поддейност 2.2** се предвижда на кандидат-студенти, участници и успешно завършили

обучения по посочените поддейности, да се предоставя индивидуална помощ за разходи за кандидат-студентски такси, за пътуване и настаняване при кандидатстване във висше училище.

Изчисленията на единичните разходи за предоставяне на индивидуална помощ за участие в кандидат-студентска кампания за едно лице от целевата група се извършват в съответствие с член 67, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, т.е. чрез прилагане на **коректен, справедлив и проверим метод на изчисление**. За база на изчисленията се използват статистически данни или друга обективна информация, обобщаваща изпълнението на сходни процедури, както и прилагането на обичайните практики за осчетоводяване на разходите на отделните бенефициенти.

Типичните разходи, които се включват в индивидуалната помощ за участие в кандидат-студентска кампания са посочени в Условието за кандидатстване и са следните:

- разходи за кандидат-студентски такси;
- разходи за пътуване за участие в кандидатстудентска кампания;
- разходи за настаняване при кандидатстване във висше училище чрез полагане на кандидатстудентски изпити.

Последователно ще бъдат изчислени размерите на горепосочените три единични разхода, които може да се включват при определянето на индивидуалната помощ за участие на едно лице от целевата група в кандидат-студентска кампания.

4.1. Определяне на осреднен разход за кандидат-студентски такси

За целите на процедурата „кандидат-студентски такси“ са таксите за кандидатстване във висше училище за съответната учебна година, които може да включват:

- такса за явяване на кандидат-студентски изпит;
- такса за участие в кандидат-студентска кампания и класиране с признаване на оценка от държавен зрелостен изпит.

Размерът на таксите се определя с акт на Министерския съвет на основание чл. 9, ал. 3, т. 7 от Закона за висшето образование. За учебната 2021-2022 г. кандидат-студентските такси са определени с Решение на Министерския съвет № 373 от 22 април

2021 г. за утвърждаване на таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища за учебната 2021/2022 година (РМС № 373/2021 г.). В РМС № 373/2021 г. не са включени таксите за участие в кандидат-студентска кампания на частните висши училища, които се определят от самото частно висше училище.

При определянето на единичните разходи за кандидат-студентски такси са взети предвид разходите за участие в кандидат-студентска кампания за държавните висши училища в България, посочени в РМС № 373/2021 г. При определянето на единичния разход за 1 участник в кандидат-студентска кампания се извършва осредняване на реално необходимите разходи.

Изчисленията са описани в приложената Таблица 2.

Висше училище	Такса класиране с признаване на оценка от ДЗИ	Такса за първи кандидат студентски изпит	Такса за втори кандидат студентски изпит	Такси общо за кандидат студентски изпити
	1	2	3	4
Аграрен университет – Пловдив	30	45	20	65
Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство – Пловдив	30	30	20	50
Академия на Министерството на вътрешните работи – София	30	30	30	60
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“	50	50	50	100
Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“ - Долна Митрополия	30	20	20	40
Висше военноморско училище „Никола Йонков Вапцаров“ – Варна	55	20	20	40
Висше строително училище „Любен Каравелов“ – София	30	20	20	40
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ – София	40			
Висше училище по телекомуникации и пощи – София	35	35		35
Военна академия „Георги Стойков Раковски“ – София	50	30	30	60
Икономически университет – Варна	60	50	30	80
Лесотехнически университет – София	40	40	40	80
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна	50	70	50	120
Медицински университет – Плевен	50	70	50	120
Медицински университет – Пловдив		90		90
Медицински университет – София		70	30	100

Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ – София	50	50	50	100
Национален военен университет „Васил Левски“ - Велико Търново	30	30	20	50
Национална академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ – София		50	50	100
Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ – София	50	50	25	75
Национална спортна академия „Васил Левски“ – София	65	65	65	130
Национална художествена академия – София		38	38	76
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	30	30	20	50
Русенски университет „Ангел Кънчев“	50	50	30	80
Софийски университет „Св. Климент Охридски“	30	30	30	60
Стопанска академия „Димитър Ценов“ – Свищов	50	50	20	70
Технически университет – Варна	20	25	25	50
Технически университет – Габрово	40	40	25	65
Технически университет – София	40	40	40	80
Тракийски университет - Стара Загора	40	40	35	75
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас		30		30
Университет за национално и световно стопанство – София	50	50	20	70
Университет по архитектура, строителство и геодезия – София	30	35	35	70
Университет по библиотекознание и информационни технологии – София	38	38	32	70
Университет по хранителни технологии – Пловдив	52	52	46	98
Химикотехнологичен и металургичен университет – София	35	35	20	55
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“	30	30	30	60
Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград	30	30	30	60
Средна стойност	40,61			69,84
Медианна стойност	40			70

В съответствие с нормативните разпоредби и правилата, прилагани от висшите училища, едно лице от целевата група може да участва в кандидат-студентска кампания по 2 начина, за които се прилагат различни кандидат-студентски такси:

- кандидатстване с признаване на оценки от ДЗИ или
- кандидатстване с оценките, получени при полагането на един или повече от един (най-често два) кандидат-студентски изпита.

Когато в едно ВУ може да се полагат два или повече кандидатстудентски изпита по различни предмети, то отделно се посочват таксите за първи и втори изпит. Затова общият разход за явяване на КС изпити е съставен или от таксата за явяване на един изпит или от таксите за явяване на поне 2 изпита и съответно е посочен в колона 4 от Таблица 2. Този общ разход, който отразява по-точно реалните разходи за участие в КС изпити, ще бъде използван при изчисляване на единичния разход.

За да се определи единичният разход за всеки от двата възможни начина на кандидатстване се изчислява средната стойност на кандидат-студентските такси, определени в РМС № 373/2021 и посочени в колона 1 и 4 на Таблица 2. Тъй като е възможно евентуално несъразмерно влияние върху средната стойност, причинено от по-високите такси, прилагани от някои специализирани ВУ, то се изчислява и медианната стойност на двата вида КС такси. Вижда се, че няма съществено разминаване между изчислените средна стойност и медианна стойност, което оправдава прилагането на единичен разход за всички висши училища, без да е необходимо да се прави допълнително групиране на ВУ.

Съответно размерът на единичния разход, който е базиран на наличната обективна информация, е равен на изчислената медианна стойност за двата вида КС такси, както следва:

Единичен разход за КС такси при участие в кандидат-студентска кампания с признаване на оценка/и от ДЗИ – 40 лв.

Единичен разход за КС такси при участие в кандидат-студентска кампания с полагане на кандидат-студентски изпит/и – 70 лв.

4.2. Определяне на пътни разходи за един участник в кандидат-студентска кампания

Изчисленията на единичните разходи за пътуване при участие в кандидат-студентска кампания на ученици, лица и младежи от уязвими групи се извършват в съответствие с член 67, параграф 5, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, т.е. в съответствие с правилата за прилагането на съответни таблици за разходите за единица продукт, прилагани в други политики на Съюза за подобен тип операция и бенефициер. За база на изчисленията се използват единичните разходи¹², прилагани от Центъра за развитие на човешките ресурси (национална агенция по програма Еразъм+), при изпълнението на сходни операции по програма Еразъм+, Ключово действие 1: „Образователна мобилност за граждани“.

Една от допустимите дейности¹³ по програма Еразъм+ е свързана с подпомагане с безвъзмездни средства на мобилността на учещи и членове на персонала в професионалното образование и обучение, ученици и членове на персонала в училищното образование, учещи и членове на персонала в областта на ученето за възрастни, образователна мобилност в областта на младежта и др. Тези дейности предоставят възможност за мобилност на посочените групи лица, с което да развиват умения, подходящи за професионалното им развитие и да насърчават нови организационни практики. Дейностите за мобилност включват разходи за пътуване от всяка държава по програмата до всяка друга държава по програмата или държава партньор. Дейността за мобилност, с цел обучение може да се отнася до дейностите за участие в кандидат-студентска кампания по отношение на необходимостта представителите на целевите групи да участват в пътуване. В съответствие с т. 5.3.3 от Указанията за опростените варианти на разходите на ЕК (EGESIF_14-0017) се извършва сравнителен анализ дали видовете дейности и бенефициенти по двете операции са подобни:

	Дейност 2 по процедура BG05M2OP001-3.019 „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“	Програма Еразъм+ Ключово действие 1: „Образователна мобилност за граждани“
Дейност	Подкрепа за продължаване на образованието на лицата от целевите групи във висши училища.	Подкрепа за образователна мобилност за граждани.

¹² Национални покани за кандидатстване по КД1, КД2 и КД3 на Програма „Еразъм+“, 2020 г.
<http://hrdc.bg/news/%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%BB%D0%BD%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D1%82%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5-4/>

¹³ Ръководството за програма „Еразъм+“ (версия 3 от 12.5.2021 г.), https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-programme-guide-2021_bg

Целеви групи	Ученици, лица и младежи от уязвими групи	Учещи и членове на персонала в професионалното образование и обучение, ученици и членове на персонала в училищното образование, учещи и членове на персонала в областта на ученето за възрастни, образователна мобилност в областта на младежта
Механизъм на финансиране:	Принос към единичните разходи.	Принос към единичните разходи.
Правило за отпускане:	Въз основа на разстоянието на пътуване и броя на участниците в кандидат-студентска кампания.	Въз основа на разстоянието на пътуване и броя на лицата.

Може да се заключи, че по отношение на разходите за пътуване, прилагани за бенефициентите и допустимите участници (целевата група), процедура BG05M2OP001-3.019 „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“ е сходна с КД1 на Програма „Еразъм+“. Двете дейности са сходни по съдържание и цели и няма различни изисквания/елементи на метода за изчисление, които биха могли да окажат въздействие върху единичните разходи.

Следователно съществуващият метод на изчисление и съответните единични разходи за финансиране на пътните разходи на участниците, използвани по КД1 на Програма „Еразъм+“, може да бъдат прилагани и за дейност 2 по процедура BG05M2OP001-3.019 „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“.

Сумите в евро се преизчисляват в левове чрез умножаване с 1,95583 (фиксирания курс на българския лев към еврото). Получената сума в левове се закръглява към най-близкото цяло число по общото аритметично правило.

По Програма „Еразъм+“ участващите целеви групи лица получават финансова подкрепа за пътуване, като се финансират пътните разходи на участниците от мястото на тръгване до мястото на провеждане на дейността и обратно. Подкрепата за пътуване се отпуска под формата на единични суми и се изчислява с помощта на калкулатор за разстояния, публикуван на интернет страницата на Европейската комисия¹⁴.

В съответствие с Условието за кандидатстване по процедура BG05M2OP001-3.019 „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“ дейностите следва да се изпълняват на територията на Република България. С оглед територията на страната и разположението на ВУ е оправдано участниците в Дейност 2 да се разделят на 3 групи

¹⁴ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_bg

в зависимост от своето местоживееие и за всяка група да се определи отделен единичен разход за пътуване:

1. Участници, които кандидатстват във ВУ, което се намира в същото населено място/община, където живее кандидатът. За тези участници не е оправдано да се предоставя подкрепа за пътуване, т.е. единичният разход е 0.
2. Участници, които кандидатстват по професионално направление, по което се извършва обучение във ВУ, което се намира на разстояние **от 10 до 99 км** (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживееенето на участника. За тези участници е оправдано да се приложи единичният разход за пътуване, прилаган по „Еразъм+“¹⁵, както следва:
 $23 \text{ EUR} \times 1,95583 = \mathbf{45 \text{ лв.}}$
3. Участници, които кандидатстват по професионално направление, по което се извършва обучение във ВУ, което се намира на разстояние **от 100 до 499 км** (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживееенето на участника. За тези участници е оправдано да се приложи единичният разход за пътуване, прилаган по „Еразъм+“, както следва:
 $180 \text{ EUR} \times 1,95583 = \mathbf{352 \text{ лв.}}$

При определянето на индивидуалната помощ за участие в КС кампания ще се прилагат следните два единични разхода за пътуване на участниците в Дейност 2:

Единичен разход за пътуване при кандидатстване чрез полагане на изпит/и по професионално направление, по което се извършва обучение във ВУ, което се намира на разстояние **от 10 до 99 км** (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживееенето на участника – **45 лв.**

Единичен разход за пътуване при кандидатстване чрез полагане на изпит/и по професионално направление, по което се извършва обучение във ВУ, което се намира на разстояние **от 100 до 499 км** (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживееенето на участника – **352 лв.**

¹⁵ Еразъм+, Ръководство за програмата 2021 (версия 3 от 12.5.2021 г.), стр.70, 97, 114 и др. https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2021-10/2021-erasmusplus-programme-guide_v2_bg.pdf

- **Единичен разход за пътуване** при записване за обучение във ВУ, което се намира на разстояние **от 10 до 99 км** (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на участника – **45 лв.**

- **Единичен разход за пътуване** при записване за обучение във ВУ, което се намира на разстояние **от 100 до 499 км** (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на участника – **352 лв.**

На някои лица от целевата група може да се наложи да извършат 2 или повече различни пътувания за участието в КС кампания (ако полагат два или повече кандидат-студентски изпита в различни дни или кандидатстват в повече от едно ВУ), но в тези сравнително редки случаи е възможно да има комбиниране на различните пътувания, затова не е оправдано на едно лице да се възстановява повече от един от изчислените по-горе единични разходи за пътуване.

Ако лицето положи успешно изпита/тите и съответно бъде прието за обучение във ВУ, то тогава ще е необходимо извършването на допълнително пътуване за записване във ВУ. Това допълнително пътуване е необходимо и за кандидатстудентите, които са кандидатствали във ВУ с оценката от ДЗИ. Следователно за всички участници в Дейност 2, които успешно са **се записали във ВУ**, е оправдано да се приложи съответният единичен разход за пътуване, определен по-горе.

При изчисляването на индивидуалната помощ за участие в КС кампания по Дейност 2 ще се взема предвид **само един единичен разход за пътуване за участие в КС изпит/и** в размер съответно от 45 лв. или 352 лв. и **един единичен разход за пътуване за записване във ВУ** в размер съответно от 45 лв. или 352 лв. (приложим само за кандидатите, които са успели да се запишат във ВУ).

При определянето на единичния разход за пътуване се взема предвид разстоянието до най-близкото ВУ, в което е налично желаното от кандидата професионално направление, независимо че реалното кандидатстване може да се извърши в друго ВУ, което се намира на по-голямо разстояние. Проверката се извършва в Регистъра на висшите училища¹⁶, където са посочени всички акредитирани професионални направления.

¹⁶ Регистърът на висшите училища се води на основание чл. 10 ал. 2 т. 3 от Закона за висшето образование и съдържа информация за всички акредитирани висши училища в Република България и е достъпен на адрес: <https://rvu.nacid.bg/>

Например, при кандидатстване на лице от община Гоце Делчев по ПН „Педагогика на обучението по...“, ще се вземе предвид разстоянието до Благоевград, независимо че лицето може да кандидатства в Пловдив или София.

В частния случай, при кандидатстване във ВУ, което не се намира в населеното място или общината на кандидата и в което не е възможно дистанционно подаване на КС документи, може да се добави **допълнителен единичен разход за пътуване за подаване на КС документи – прилага се минималната стойност на изчисления единичен разход за пътуване, т.е. 45 лв.**

4.3. Определяне на разход за настаняване/нощувки на един участник в кандидат-студентска кампания

Подкрепа за настаняване на кандидат-студентите се предоставя в случаите, когато те се явяват на кандидат-студентски изпити във ВУ, което се намира извън административната област на участника и е на разстояние **от 10 до 499 км** (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на кандидат-студента. Когато ВУ е разположено в административната област на кандидат-студента или е на по-малко от 10 км разстояние от местоживеенето на участника, не е оправдано да се предвиждат разходи за настаняване, защото в общия случай кандидат-студентът ще пътува в деня на изпита с личен или обществен транспорт до мястото на изпита.

Повечето ВУ, които провеждат кандидат-студентски изпити, предлагат възможност за нощувка на хотелски началала в общежитие на съответното ВУ – прилаганите цени за нощувка са посочени в Таблица 3.

Таблица 3.

Висше училище	Такса за месечен наем в общежитие на ВУ за ак. година 2020/2021
Аграрен университет – Пловдив	12,50 лв.
Академия за музикално танцово и изобразително изкуство „Проф.Асен Диамандиев“ – Пловдив	12,50 лв.
Академия на Министерството на вътрешните работи – София	Таксите за общежитие на курсантите се определя от Академичния съвет на АМВР

Висше училище	Такса за месечен наем в общежитие на ВУ за ак. година 2020/2021
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“	12,50 лв.
Висше военноморско училище "Никола Йонков Вапцаров" – Варна	х
Висше строително училище „Любен Каравелов“ – София	12,00 лв.
Висше училище по телекомуникации и пощи - София	8,00 лв.
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ – София	18,00 лв.
Военна академия "Георги Стойков Раковски" – София	х
Икономически университет – Варна	х
Лесотехнически университет – София	10,00 лв.
Медицински университет – Плевен	87,60 лв.
Медицински университет – Пловдив	х
Медицински университет – София	х
Медицински университет – София, филиал Враца	х
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна	х
Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ – София	15,00 лв.
Национален военен университет „Васил Левски“ - Велико Търново	15,00 лв.
Национална академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ – София	х
Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ – София	15,00 лв.
Национална спортна академия „Васил Левски“ - София	х
Национална художествена академия – София	х
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	20,00 лв.
Русенски университет „Ангел Кънчев“	15,00 лв.

Висше училище	Такса за месечен наем в общежитие на ВУ за ак. година 2020/2021
Русенски университет „Ангел Кънчев“, филиал гр. Разград	15,00 лв.
Софийски университет „Св. Климент Охридски“	х
Стопанска академия „Димитър Ценов“ – Свищов	12,00 лв.
Технически университет – Варна	10,20 лв.
Технически университет – Габрово	12,50 лв.
Технически университет – София	9,00 лв.
Технически университет – София, филиал град Пловдив	9,00 лв.
Тракийски университет - Стара Загора	12,50 лв.
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас	10,00 лв.
Университет за национално и световно стопанство – София	х
Университет по архитектура, строителство и геодезия – София	х
Университет по хранителни технологии – Пловдив	13,00 лв.
Университет по библиотекознание и информационни технологии – София	УниБИТ ползва общежития на други ВУ.
Химикотехнологичен и металургичен университет – София	8,00 лв.
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“	Няма общежития, няма приети такси за настаняване на студенти в общежитие.
Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград	12,00 лв.
„Студентски столове и общежития“ ЕАД	12,50 лв.
Средна стойност за единична нощувка	15,55 лв.
Закръгляване към следващото по-голямо цяло число, завършващо на нула (Размер на единичния разход за настаняване/нощувки на един участник в кандидат-студентска кампания)	20,00 лв.

Забележка: отбелязаните с „х“ ВУ са подали информация, но не предлагат нощувки за настаняване на хотелски начала за кандидат-студенти.

За да се определи единичният разход за настаняване при кандидатстване във ВУ чрез полагане на изпити, се изчислява средната стойност на минималните цени за нощувка на хотелски начала в общежитията на всички ВУ, посочени в Таблица 3. Тази средна стойност е оправдано да се прилага като единичен разход, тъй като най-логично и обосновано е кандидат-студентите да нощуват в общежитията на съответните ВУ, а не в хотели или други места за настаняване. Изчислената средна стойност за една нощувка на хотелски начала в студентски общежития по време на кандидат-студентска кампания е в размер на 20 лв.

Тази стойност е приблизително 1/4 от максималния размер за нощувка, посочен във вътрешните правила за командироване в страната на Министерството на образованието и науката към месец декември 2021 г. – 75,00 лв. с включен ДДС (съгласно заповед № РД09-1206 от 03.05.2019 г.), което е допълнително доказателство, че изчислената средна стойност за една нощувка е обоснована и не надхвърля пазарните нива за бюджетно настаняване.

При кандидатстване във ВУ чрез полагане на изпити кандидат-студентът обикновено полага поне 2 изпита (в едно ВУ по различни предмети или в 2 различни университета по един и същи предмет). Тъй като КС изпити се полагат в различни дни, то следва да се предвидят най-малко 2 нощувки. При изчисляването на единичния разход за настаняване/нощувки на един участник в КС кампания, се приема, че кандидатстудентът извършва разходи за поне 2 нощувки на хотелски начала в студентски общежития.

Изчислената по-горе средна стойност за една нощувка е 20 лв., следователно единичният разход за настаняване на един участник в КС кампания е 40 лв.

При определянето на индивидуалната помощ за участие в КС кампания ще се прилага следният единичен разход за настаняване на участниците в Дейност 2:

Единичен разход за настаняване/нощувки при кандидатстване чрез полагане на изпит/и във ВУ, което се намира извън административната област на участника и е на разстояние **от 10 до 499 км** (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на участника – **40 лв.**

4.4 Определяне на размерите на индивидуална помощ за един кандидат-студент за участие в кандидат-студентска кампания

Индивидуалната помощ за един участник в кандидат-студентска кампания включва един или няколко от следните единични разходи:

Единични разходи, изчислени в т. 4.1

- **Единичен разход за КС такси** при участие в кандидат-студентска кампания с признаване на оценка/и от ДЗИ – **40 лв.**
- **Единичен разход за КС такси** при участие в кандидат-студентска кампания с полагане на кандидат-студентски **изпит/и** – **70 лв.**

Единични разходи, изчислени в т. 4.2

- **Единичен разход за пътуване** при кандидатстване чрез полагане на изпит/и по професионално направление, по което се извършва обучение във ВУ, което се намира на разстояние **от 10 до 99 км** (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на участника – **45 лв.**
- **Единичен разход за пътуване** при кандидатстване чрез полагане на изпит/и по професионално направление, по което се извършва обучение във ВУ, което се намира на разстояние **от 100 до 499 км** (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на участника – **352 лв.**
- **Единичен разход за пътуване при записване** за обучение във ВУ, което се намира на разстояние **от 10 до 99 км** (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на участника – **45 лв.**
- **Единичен разход за пътуване при записване** за обучение във ВУ, което се намира на разстояние **от 100 до 499 км** (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на участника – **352 лв.**
- **Допълнителен единичен разход за пътуване за подаване на КС документи** (при кандидатстване във ВУ, което не се намира в населеното място или общината на кандидат-студента и в което не е възможно дистанционно подаване на КС документи) – **45 лв.**

Единични разходи, изчислени в т. 4.3

- **Единичен разход за настаняване/нощувки** при кандидатстване чрез полагане на изпит/и във ВУ, което се намира извън административната област на участника и е на разстояние от **10 до 499 км** (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на участника – **40 лв.**

Като се приложат всички възможни комбинации от горепосочените единични разходи се получават 8 различни хипотези, за всяка от които е изчислена приложимата индивидуална помощ за участие в КС кампания (чрез сумиране на съответните единични разходи), както е посочено по-долу в таблицата:

Процедура BG05M2OP001-3.019 „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“	
Индивидуална помощ при кандидатстване чрез признаване на оценка/и от ДЗИ във ВУ, което се намира в населеното място или общината на участника или в което е възможно дистанционно подаване на КС документи (независимо от местоположението на ВУ)	40 лв.
Индивидуална помощ при кандидатстване чрез признаване на оценка/и от ДЗИ във ВУ, което не се намира в населеното място или общината на участника и в което не е възможно дистанционно подаване на КС документи	85 лв.
Индивидуална помощ при кандидатстване чрез полагане на изпит/и във ВУ, което се намира в населеното място или общината на участника (не се предоставя подкрепа за пътуване и настаняване)	70 лв.
Индивидуална помощ при кандидатстване чрез полагане на изпит/и по професионално направление, по което се извършва обучение във ВУ, което се намира в административната област на участника и е на разстояние от 10 до 99 км (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на участника (предоставя се подкрепа за пътуване; не се предоставя подкрепа за настаняване)	115 лв.
Индивидуална помощ при кандидатстване чрез полагане на изпит/и по професионално направление, по което се извършва обучение във ВУ, което се намира извън административната област на участника и е на разстояние от 10 до 99 км (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на участника (предоставя се подкрепа за пътуване и настаняване)	155 лв.
Индивидуална помощ при кандидатстване чрез полагане на изпит/и по професионално направление, по което се извършва обучение във ВУ, което се намира на разстояние от 100 до 499 км (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на участника (предоставя се подкрепа за пътуване и настаняване)	462 лв.

Индивидуална помощ след успешно участие в кандидат-студентска кампания и записване за обучение във ВУ, което се намира на разстояние от 10 до 99 км (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на участника (предоставя се подкрепа за пътуване)	45 лв.
Индивидуална помощ след успешно участие в кандидат-студентска кампания и записване за обучение във ВУ, което се намира на разстояние от 100 до 499 км (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на участника (предоставя се подкрепа за пътуване)	352 лв.

Бенефициентът може да поиска от УО възстановяване на горепосочените суми от 40, 85, 70, 115, 155, 462, 45 и 352 лв. за всеки участник от целевата група по процедурата (ученици, лица и младежи от уязвими групи), който е участвал в кандидат-студентска кампания за обучение във висше училище в България.

Доказателство за участието е издаването на индивидуален документ (уверение/удостоверение/друг подходящ документ) за участие, издаден от съответното висше училище, посочващ името на участника, признати оценки от ДЗИ, с които е кандидатствал за приемане за обучение във ВУ, кандидат-студентските изпити, в които е участвал, дата на провеждане и адресите, на които са проведени, съответно издаването на удостоверение/служебна бележка за записване за обучение във ВУ. При предоставяне на индивидуална помощ за пътуване при кандидатстване с кандидат-студентски изпит по професионално направление, по което се извършва обучение във ВУ, което се намира на разстояние от 100 до 499 км (изчислено съгласно калкулатора на ЕК) от местоживеенето на участника (предоставя се подкрепа за пътуване и настаняване) - 462 лв., се взема предвид разстоянието до най-близкото ВУ, в което е налично желаното от кандидат-студента професионално направление, независимо че реалното кандидатстване може да се извърши в друго ВУ, което се намира на по-голямо разстояние. Проверката се извършва в Регистъра на висшите училища¹⁷, където са посочени всички акредитирани професионални направления.

5. Определяне на индивидуална помощ за студенти от уязвими групи в първи курс по дейност 3

¹⁷ Регистърът на висшите училища се води на основание чл. 10 ал. 2 т. 3 от Закона за висшето образование и съдържа информация за всички акредитирани висши училища в Република България и е достъпен на адрес: <https://rvu.nacid.bg/>

Съгласно Условието за кандидатстване подкрепата по дейност 3 предвижда предоставяне на менторство на студенти от уязвими групи в първи курс с цел подпомагане прехода им към академично образование във висше училище. Индивидуалната помощ/сумата за менторство за студенти от уязвими групи в първи курс по дейност 3 се предоставя по следния начин:

- В случай, че в проектното предложение *има ВУ-партньор*, ВУ-партньор следва задължително да предостави подкрепа по дейност 3 на лицата от целевата група, участници в дейност 2, когато са записани за студенти в съответното ВУ-партньор;
- В случай че в проектното предложение *няма ВУ-партньор*, индивидуалната помощ/сумата за менторство за студенти, участвали в дейност 2 по операцията, се предоставя от бенефициента – кандидат/партньор, който прехвърля необходимите средства към ВУ/ментора от ВУ, в което се обучава студентът от целевата група.
- В случай, че в проектното предложение *има ВУ-партньор*, ВУ-партньор предоставя индивидуалните помощи/сумата за менторство по отношение на своите студенти от първи курс, а бенефициентът – кандидат/партньор прехвърля необходимите средства за индивидуалните помощи/сумата за менторство за останалите студенти от уязвими групи от първи курс, приети и записани в друг/и ВУ.

5.1. Определяне на индивидуална помощ за менторство на студенти от уязвими групи в първи курс

Съгласно Условието за кандидатстване подкрепата по дейност 3 предвижда предоставяне на менторство на студенти от уязвими групи в първи курс с цел подпомагане прехода им към академично образование във висше училище. Определянето на ментора се извършва съвместно от ръководството на съответния факултет и Студентския съвет сред служители, преподаватели, докторанти и студенти в по-горен курс от съответното висше училище, в което се обучава студентът.

Поради спецификата на целевата група и включените студенти от уязвими групи, продължителността на предоставяне на менторство може да варира съобразно специфичните нужди на студента. За да има постоянен контрол и подкрепа за студента-

първокурсник от уязвими групи, е необходимо менторът и студентът да се срещат поне веднъж седмично през първата академична година на обучение във ВУ. При определяне размера на индивидуалната помощ за менторство се приема, че менторството се предоставя по 1 час седмично. Съгласно Условието за кандидатстване индивидуална помощ за менторство се предоставя на студенти от уязвими групи за първата академична година, т.е. за период от 10 месеца, колкото е продължителността на академичната година или 40 седмици. Съответно предоставянето на менторство е със средна продължителност от 40 астрономически часа.

За извършването на менторство се предвижда да се изплащат разходи за възнаграждения, които се определят съгласно Стандартната таблица¹⁸ за допустимия размер на почасовото възнаграждение¹⁹ на лицата, наети във връзка с изпълнението на проекти, съфинансирани от Европейския социален фонд по приоритетни оси 2, 3 и 5 на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ (актуализирани стойности, приложими за периода след 01.09.2018 г.). Предвид характера на извършваните дейности за менторство, то може да се извършва от 2 различни категории експерти, за които следва да се прилагат различни часови ставки:

А) Служители в администрацията на ВУ или студенти от по-горен курс на обучение. За тази категория е подходящо почасовото възнаграждение за позицията *Експерт административни дейности*, за която се прилагат следните часови ставки:

- ✓ сътрудник – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера до 3 години – до 7 лв. на час;
- ✓ експерт – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера между 3 и 7 години – до 11 лв. на час;
- ✓ старши експерт – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера над 7 години – до 16 лв. на час.

Тъй като за ментори следва да бъдат определени опитни служители в администрацията или студенти в горните курсове, то е оправдано при изчисленията да бъде приложена средната ставка от 11 лв.

¹⁸ Определянето на Стандартната таблица е възложено от дирекция „Централно координационно звено“ в Администрацията на Министерския съвет. Методология за изчисление – според изискванията на чл. 67, пар. 5, б. "а" от Регламент (ЕС) № 1303/2013

¹⁹ Часовата ставка е определена за 1 астрономичен час и съдържа ефекта на разхода за възнаграждение и за осигурителни вноски за сметка на осигурителя

Б) Докторанти и преподаватели (асистенти, доценти или професори), съответно за тях е най-подходящо почасовото възнаграждение за позицията *Преподавател/учител*, за която се прилагат следните часови ставки:

- ✓ сътрудник – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера до 3 години – до 14 лв. на час;
- ✓ експерт – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера между 3 и 7 години – до 20 лв. на час;
- ✓ старши експерт – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера над 7 години – до 30 лв. на час.

Тъй като за ментори следва да бъдат определени опитни преподаватели, които в повечето случаи ще отговарят на условията за експерт и старши експерт, то е оправдано при изчисленията да бъде приложена средната ставка от 20 лв.

Менторът трябва да изпълнява функциите на наставник, подпомагащ адаптацията и социализацията на студента първокурсник от уязвима група, да ориентира студента в академичната среда, да подкрепя и проследява участието му в образователния процес – редовно присъствие в учебните занятия през първата година на обучението му и подготовката за тях, като го мотивира да продължи образованието си в по-горен курс, затова прилагането на часовите ставки за позицията „Експерт административни дейности“ (за административния персонал и студентите от горен курс) или „Преподавател/учител“ (за университетските преподаватели) е коректно и подходящо. Определянето на ментора се извършва съвместно от ръководството на съответния факултет и Студентския съвет сред служители от администрацията на ВУ, преподаватели, докторанти и студенти по-горен курс.

Единичният разход за 1 отработен час от ментор – служител на администрацията на ВУ или студент от горните курсове – е в размер на **11 лв.**

Съответно **индивидуалната помощ за менторство** на студенти от уязвими групи в първи курс е в размер до **440 лв.** (40 часа по 11 лв.), когато менторът е **служител на администрацията** на ВУ или **студент** от горните курсове.

Единичният разход за 1 отработен час от ментор – докторант или преподавател във ВУ – е в размер на **20 лв.**

Съответно **индивидуалната помощ за менторство** на студенти от уязвими групи в първи курс е в размер до **800 лв.** (40 часа по 20 лв.), когато менторът е **докторант или преподавател** във ВУ.

Индивидуалната помощ за менторство може да се възстановява на траншове: 1-ви транш при отработени до 12 часа менторство и се изплаща за период от 3 месеца до края на месец декември от първата академична година в размер съобразно отработените часове и посочените часови ставки за възнаграждения; 2-ри транш след първия семестър на обучение във ВУ в размер до 12 часа менторство за период от 3 месеца (от месец януари до месец март на първи семестър от първата академична година), в размер съобразно отработените часове и посочените часови ставки за възнаграждения; 3-и транш за оставащите 4 месеца от първи курс на академичната година и след записване във втори курс на студента от уязвими групи, получил менторство по дейност 3 след приключването на първата академична година, в размер съобразно отработените часове и посочените часови ставки за възнаграждения.

Условие за възстановяване на индивидуалната помощ за менторство е представяне на отчет за отработеното време на ментора (съгласно образец на УО) за съответния период на предоставяне на подкрепата, както и доказателство (например, служебна бележка или разпечатка от профила на студента в информационната система на ВУ), че студентът продължава обучението си във ВУ.

5.2. Изчисляване на индивидуална помощ за таксите за обучение на студенти от уязвими групи през първата академична година във висше училище

Съгласно Условиата за кандидатстване в рамките на дейност 3 се предоставя индивидуална помощ за студенти от уязвими групи за семестриални такси за първата академична година в рамките на изпълнение на проекта. Не се предоставя индивидуална помощ за семестриални такси за обучение или настаняване на студенти първи курс, които са освободени от заплащането им по реда на чл. 95, ал. 7 от ЗВО.

При определянето на индивидуалната помощ се извършва осредняване на реално необходимите разходи, определени след проучване от страна на УО за прилаганите

семестриални такси за първата академична година. За учебната 2021-2022 г. кандидат-студентските такси за обучение са определени в Решение на Министерски съвет № 373 от 22 април 2021 г. за утвърждаване на таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища за учебната 2021/2022 година (РМС № 373/2021 г.). Обучението на студентите се провежда по специалности, които са от определено професионално направление и от 9 области на висшето образование, съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г. (ДВ, бр. 64 от 2002 г.). Тъй като семестриалните такси в различните професионални направления може да се различават съществено, ще се изчисли **средният размер** на определените годишни такси за обучение във всяка от **9-те области на висшето образование** за образователно-квалификационна степен „бакалавър“, държавна поръчка, редовно и задочно обучение, въз основа на стойностите, посочени в РМС № 373/2021 г.

Таксите за обучение в образователно-квалификационна степен „бакалавър“, държавна поръчка, редовна и задочна форма на обучение, по области на висшето образование, както и изчислените осреднени размери са представени в таблица № 3.

Тъй като таксите за обучение се определят с решение на МС за всяка нова академична година, то таксите, които ще бъдат прилагани в периода на изпълнение на проектите по процедура BG05M2OP001-3.019 „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“, ще се различават от таксите, посочени в РМС № 373/2021 г. като най-вероятно новите размери ще бъдат по-високи от размерите, прилагани за академичната 2021-2022 година. Поради тази причина е оправдано изчислените средни стойности да бъдат закръглени към следващото цяло число, завършващо на нула, което ще облекчи кандидатите при изготвяне на бюджетите на проектните предложения и ще намали риска от допускане на технически грешки, без да се нарушава коректността на изчисленията. Тези осреднени закръглени стойности определят размерите на **индивидуалната помощ за студенти от уязвими групи за таксите за обучение** в различните области на висшето образование за първата академична година в рамките на изпълнение на проекта.

Таблица № 3: Годишни такси за ОКС „Бакалавър“, държавна поръчка (за 2 семестъра/1 година)

Област на образованието	Педагогически науки		Хуманитарни науки		Социални, стопански и правни науки		Природни науки, математика и информатика		Технически науки		Аграрни науки и ветеринарна медицина		Здравеопазване и спорт		Изкуства		Сигурност и отбрана	
Висше училище	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно
Аграрен университет - Пловдив					460	460	640	560	720	700								
Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство – Пловдив	1050														1125	850		
Академия на Министерството на вътрешните работи – София						300				300								300
Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	575	575	575	575	650	650	713	713							900		700	700
Висше военновъздушно училище "Георги Бенковски" - Долна Митрополия									300	250								
Висше военноморско училище "Никола Йонков Вапцаров" – Варна									1175	980								
Висше строително училище "Любен Каравелов" - София									720	450								
Висше транспортно училище "Тодор Каблешков" - София					520	500			520	500								
Висше училище по телекомуникации и пощи - София					600				700									
Военна академия "Георги Стойков Раковски" – София																	1400	1200

Област на образованието	Педагогически науки		Хуманитарни науки		Социални, стопански и правни науки		Природни науки, математика и информатика		Технически науки		Аграрни науки и ветеринарна медицина		Здравеопазване и спорт		Изкуства		Сигурност и отбрана	
Висше училище	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно
Икономически университет – Варна					590		900											
Лесотехнически университет – София					300		700	500	700		750	500						
Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" - Варна													700	617				
Медицински университет - Плевен													1953	950				
Медицински университет – Пловдив													550					
Медицински университет - София													700	350				
Минно-геоложки университет "Св. Иван Рилски" – София							700	600	700	600								
Национален военен университет "Васил Левски" - Велико Търново									550	475							700	500
Национална академия за театрално и филмово изкуство "Кръстьо Сарафов" – София															1800			
Национална музикална академия "Проф. Панчо Владигеров" - София	650														1300	1100		
Национална спортна академия "Васил Левски" – София	600	600											770	840				
Национална художествена академия – София															1260			

Област на образованието	Педагогически науки		Хуманитарни науки		Социални, стопански и правни науки		Природни науки, математика и информатика		Технически науки		Аграрни науки и ветеринарна медицина		Здравеопазване и спорт		Изкуства		Сигурност и отбрана	
Висше училище	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	500	440	600	480	557	420	640	520	640	520					660		200	200
Русенски университет "Ангел Кънчев"	640	640			620	620	740	740	747	747	810	810	875	875			740	740
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	945	783	839	691	643	450	2293	2331					720		800			
Стопанска академия "Димитър Ценов" – Свищов					600	600												
Технически университет - Варна					600	550			1263	983	750	600						
Технически университет - Габрово					587	587			750	750								
Технически университет - София	630				400	330	750	480	697	480								
Тракийски университет - Стара Загора	680	680			550	520	700	700	668	668	700	700	800	550				
Университет "Проф. д-р Асен Златаров" – Бургас	600	600	650		490	490	760	760	760	760			789					
Университет за национално и световно стопанство - София					620													
Университет по архитектура, строителство и геодезия - София							700		700									
Университет по библиотекознание и информационни технологии – София			592	390	798	476	798	476									920	806

Област на образованието	Педагогически науки		Хуманитарни науки		Социални, стопански и правни науки		Природни науки, математика и информатика		Технически науки		Аграрни науки и ветеринарна медицина		Здравеопазване и спорт		Изкуства		Сигурност и отбрана	
Висше училище	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно	Редовно	Задочно
Университет по хранителни технологии – Пловдив					590	590			820	820								
Химикотехнологичен и металургичен университет - София									800	800								
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	500	350	600	500	550	425	640	525	680	550	720	660					720	600
Югозападен университет "Неофит Рилски" – Благоевград	750	750	765	765	748	752	780		837	865			1130		990		1000	
Среден разход в лв. за годишна такса за обучение	677	602	660	567	574	513	830	742	736	642	746	654	899	697	1104	975	798	631
Закръгляване към следващото по-голямо цяло число, завършващо на нула (Размер на индивидуалната помощ за годишната такса за обучение)	680	610	670	570	580	520	840	750	740	650	750	660	900	700	1110	980	800	640

Бенефициентът може да поиска от УО възстановяване на посочените по-горе размери на индивидуалната помощ за годишната такса за редовно или задочно обучение в съответната област на висше образование за първата академична година за студенти от уязвими групи, получили подкрепа по процедурата в рамките на Дейност 3.

Условие за възстановяване на първата половина от индивидуалната помощ е явяването от студента на всички изпити, предвидени в учебната програма за първи семестър и представянето на индивидуален документ (уверение/удостоверение/друг подходящ документ) от съответното висше училище. В случай, че студентът се яви, но не успее да положи успешно (с оценка, различна от слаб 2) поне един изпит от учебната програма за първи семестър и/или загуби студентските си права, УО ще удържи размера на предоставената индивидуална помощ от следващото искане за плащане или ще изиска от бенефициента да възстанови получената сума.

Условие за възстановяване на втората половина от индивидуалната помощ е представянето на индивидуален документ (уверение/удостоверение/друг подходящ документ) от съответното висше училище за записан втори семестър на първи курс. В случай, че студентът не успее да положи успешно (с оценка, различна от слаб 2) поне половината от изпитите от учебната програма за първи курс (първата академична година) и/или загуби студентските си права, УО ще удържи размера на предоставената индивидуална помощ от следващото искане за плащане или ще изиска от бенефициента да възстанови получената сума.

5.3. Изчисляване на индивидуална помощ за таксите за наем на студенти от уязвими групи през първата академична година във висше училище

Съгласно Условието за кандидатстване в рамките на дейност 3 се предоставя индивидуална помощ за студента от уязвими групи за настаняване за първата академична година в рамките на изпълнение на проекта. При определянето на единичния разход за индивидуална помощ се извършва осредняване на реално необходимите разходи, определени след проучване от страна на УО сред всички висши училища с общежития за своите студенти, като са взети предвид таксите за наем за студенти, които се обучават в държавна поръчка. При извършване на проучването, в случай, че таксите са различни

за различните видове стаи на съответното ВУ, както и при различия в зависимост от месеците, стойността посочена в таблицата се осреднява.

Таксата за месечни наеми в общежития на висши училища, за които е установено, че осигуряват настаняване в общежитие за своите студенти, са описани в приложената Таблица 4.

Висше училище	Такса за месечен наем в общежитие на ВУ за ак. година 2020/2021
Аграрен университет – Пловдив	70,00 лв.
Академия за музикално танцово и изобразително изкуство „Проф.Асен Диамандиев“ – Пловдив	70,00 лв.
Академия на Министерството на вътрешните работи – София	Таксите за общежитие на курсантите се определя от Академичния съвет на АМВР
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“	70,00 лв.
Висше военноморско училище "Никола Йонков Вапцаров" – Варна	80,00 лв.
Висше строително училище „Любен Каравелов“ – София	103,50 лв.
Висше училище по телекомуникации и пощи – София	80,25 лв.
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ – София	135,00 лв.
Военна академия "Георги Стойков Раковски" – София	Няма общежития в момента се изграждат, няма приети такси за настаняване на студенти в общежитие
Икономически университет – Варна	63,33 лв.
Лесотехнически университет – София	76,42 лв.
Медицински университет – Плевен	73,00 лв.
Медицински университет – Пловдив	84,00 лв.
Медицински университет – София	90,33 лв.

Висше училище	Такса за месечен наем в общежитие на ВУ за ак. година 2020/2021
Медицински университет – София, филиал Враца	110,00 лв.
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна	68,00 лв.
Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ – София	94,21 лв.
Национален военен университет „Васил Левски“ - Велико Търново	71,67 лв.
Национална академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ – София	130,00 лв.
Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ – София	127,50 лв.
Национална спортна академия „Васил Левски“ - София	75,33 лв.
Национална художествена академия – София	55,00 лв.
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	100,00 лв.
Русенски университет „Ангел Кънчев“	50,00 лв.
Русенски университет „Ангел Кънчев“, филиал гр. Разград	50,00 лв.
Софийски университет „Св. Климент Охридски“	27,76 лв.
Стопанска академия „Димитър Ценов“ – Свищов	57,50 лв.
Технически университет – Варна	70,00 лв.
Технически университет – Габрово	70,00 лв.
Технически университет – София	58,09 лв.
Технически университет – София, филиал град Пловдив	70,00 лв.
Тракийски университет - Стара Загора	70,00 лв.
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас	90,00 лв.
Университет за национално и световно стопанство – София	60,67 лв.

Висше училище	Такса за месечен наем в общежитие на ВУ за ак. година 2020/2021
Университет по архитектура, строителство и геодезия – София	49,00 лв.
Университет по хранителни технологии – Пловдив	73,75 лв.
Университет по библиотекознание и информационни технологии – София	УниБИТ ползва общежития на други ВУ. Таксите на студентите от УниБИТ са дължимите такси към съответното ВУ, което стопанисва общежитията.
Химикотехнологичен и металургичен университет – София	46,00 лв.
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“	Няма общежития, няма приети такси за настаняване на студенти в общежитие.
Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград	71,67 лв.
„Студентски столове и общежития“ ЕАД	70,00 лв.
Средна стойност	76,00 лв.
Закръгляване към следващото по-голямо цяло число, завършващо на 0 (Размер на индивидуалната помощ за годишната такса за наем за първата година на студенти от уязвими групи)	80 лв.

Индивидуалната помощ за студенти от уязвими групи за настаняване за първата академична година в рамките на изпълнение на проекта се изчислява въз основа на изчисления по-горе среден разход за месечен наем, като се вземе предвид, че продължителността на академичната година е 10 месеца, по следната формула:

$$\text{ИПгн} = \text{СРмн} * 10$$

Където

ИПгн – индивидуална помощ за годишен наем в общежитие на висше училище за първата академична година

СРмн – среден разход за месечен наем в общежитие на висше училище

$$\text{ИПгн} = \text{СРмн} * 10 = 80 \text{ лв.} * 10 = \mathbf{800 \text{ лв.}} \text{ (със закръгляване)}$$

Извършеното закръгляване към най-близкото цяло число, завършващо на нула, не нарушава коректността на изчисленията, тъй като реалните такси за наем, които ще се

прилагат през периода 2022-2023 г. ще бъдат най-вероятно по-високи от таксите, които са прилагани през 2020 г. и въз основа на които е изчислена средната стойност.

Бенефициентът може да поиска от УО възстановяване на индивидуална помощ в размер на 800 лв. за годишен разход за наем за първата академична година за студенти от уязвими групи, получили подкрепа по процедурата.

Условие за възстановяване на първата половина от индивидуалната помощ е представянето на индивидуален документ (служебна бележка/друг подходящ документ) от съответното общежитие или висше училище, че студентът е настанен в общежитие и не дължи наеми за ползване на студентско общежитие за първи семестър на първи курс. В случай, че студентът не успее да положи успешно (с оценка, различна от слаб 2) поне един изпит от учебната програма за първи семестър и/или загуби студентските си права, УО ще удържи размера на предоставената индивидуална помощ от следващото искане за плащане или ще изиска от бенефициента да възстанови получената сума.

Условие за възстановяване на втората половина от индивидуалната помощ е представянето на индивидуален документ (служебна бележка/друг подходящ документ) от съответното общежитие или висше училище, че студентът е настанен в общежитие и не дължи наеми за ползване на студентско общежитие за втори семестър на първи курс. В случай, че студентът не успее да положи успешно (с оценка, различна от слаб 2) поне половината от изпитите от учебната програма за първи курс (първата академична година) и/или загуби студентските си права, УО ще удържи размера на предоставената индивидуална помощ от следващото искане за плащане или ще изиска от бенефициента да възстанови получената сума.

6. Определяне размера на индивидуални помощи за подкрепа за професионално развитие на образователни медиатори/помощник на учителя по дейност 4

Съгласно Условиата за кандидатстване в рамките на дейност 4, за целите на професионалното развитие на образователните медиатори/помощник на учителя в сферата на училищното образование, ще се подкрепя продължаване на образованието им във висше училище, в задочна форма на обучение по специалност с педагогически профил, съответстваща на учебен предмет от училищната подготовка. Предвидена е подкрепа за обучения на образователни медиатори/помощник на учителя по предмети от

учебната програма за опресняване на знанията и актуализация на компетентностите им, която може да се извършва в следните две форми:

- В училище, по учебни предмети по избор на образователния медиатор/помощник на учителя с оглед подкрепа на учениците в гимназиален етап по предметите, по които се полагат ДЗИ/кандидат-студентски изпити;
- Образователният медиатор/помощник на учителя сам избира обучителна организация/обучител, който предоставя обучения за опресняване на знанията по учебен предмет, с който ще се кандидатства във ВУ.

6.1. Определяне на единичните разходи (индивидуалната помощ) при провеждане на обучение в училище, по учебни предмети по избор на образователния медиатор/помощник на учителя, с оглед подкрепа на учениците в гимназиален етап по предметите, по които се полагат ДЗИ/кандидат-студентски изпити

Спецификата на дейността за провеждане на обучения за опресняване на знанията по учебен предмет по избор на образователните медиатори/помощници на учителя, с оглед подкрепа на учениците в гимназиален етап по предметите, по които се полагат ДЗИ/кандидат-студентски изпити по дейност 4, обуславя необходимостта тези обучения да се провеждат в училище най-често в малки групи или индивидуално. Оправдано е да се приеме, че групите са в състав средно от 5 участници.

Лекторите при посочените обучения на образователни медиатори/помощник на учителя най-често са учители/лектори с дългогодишен опит и висока квалификация в определена област, а тематиката на обученията е сходна с тематиката на обученията по поддейност 2.2, допълнена с представянето на практически педагогически методи и подходи за по-пълноценно усвояване на учебния материал от учениците. Затова е оправдано да се използват единичните разходи за обученията по поддейност 2.2, определени в раздел 3 от настоящия документ.

Един участник – образователен медиатор/помощник на учителя може ефективно да участва в обучения в училище по учебни предмети, свързани с функционалната характеристика на участника и подкрепата на учениците за полагане на ДЗИ, за не повече от 60 учебни часа (3 месеца по 20 часа), независимо колко предмета обхваща такава

обучение. За някои участници може да е достатъчно провеждането на по-кратко обучение с продължителност от 30 учебни часа. За тези обучения се прилагат единичните разходи за участие в поддейност 2.2, изчислени в т. 3, както следва:

Бенефициентът може да поиска възстановяване от УО на **сумата от 480 лв.** за всеки образователен медиатор/помощник на учителя, който успешно е участвал в курс с продължителност от поне **60 учебни часа** за опресняване на знанията по учебен предмет по избор на образователния медиатор/помощник на учителя, с оглед подкрепа на учениците в гимназиален етап по предметите, по които се полагат ДЗИ/кандидат-студентски изпити.

Бенефициентът може да поиска възстановяване от УО на **сумата от 240 лв.** за всеки образователен медиатор/помощник на учителя, който успешно е участвал в курс с продължителност от поне **30 учебни часа** за опресняване на знанията по учебен предмет по избор на образователния медиатор/помощник на учителя, с оглед подкрепа на учениците в гимназиален етап по предметите, по които се полагат ДЗИ/кандидат-студентски изпити.

Условие за възстановяване на единичния разход (индивидуалната помощ) е представянето на **сертификат/удостоверение** за проведеното обучение с оглед подкрепа на учениците в гимназиален етап по предметите, по които се полагат ДЗИ/кандидат-студентски изпити, с продължителност от поне 30 или 60 учебни часа, както и **доказателство (служебна бележка)**, че лицето продължава да работи като образователен медиатор/помощник на учителя.

6.2. Определяне размера на индивидуалната помощ за участник в обучение за опресняване на знанията по учебен предмет, с който ще кандидатства във ВУ по дейност 4

Обученията за опресняване на знанията по учебен предмет, с който ще се кандидатства във ВУ по Дейност 4, се провеждат от обучителни организации/ обучители и съгласно Условието за кандидатстване са с еднаква продължителност и тематика с обученията по Дейност 2, поддейност 2.2. Следователно, поради пълната идентичност на двете дейности, изчислените размери на индивидуалната помощ за обученията по дейност

2, поддейност 2.2, може да се приложи и за обученията извън училище, провеждани по Дейност 4.

Бенефициентът може да поиска възстановяване от УО на **сумата от 480 лв.** за всеки образователен медиатор/помощник на учителя, който успешно е участвал в курс с продължителност от поне **60 учебни часа** за актуализиране на компетентностите по учебен предмет, с който е кандидатствал във висше училище чрез полагане на кандидат-студентски изпит.

Бенефициентът може да поиска възстановяване от УО на **сумата от 240 лв.** за всеки образователен медиатор/помощник на учителя, който успешно е участвал в курс с продължителност от поне **30 учебни часа** за актуализиране на компетентностите по учебен предмет, с който е кандидатствал във висше училище чрез полагане на кандидат-студентски изпит.

Сумата се отпуска като индивидуална помощ, която се предоставя на образователния медиатор/помощник на учителя въз основа на подписан договор. На един образователен медиатор/помощник на учителя може да бъде предоставена една индивидуална помощ в размер от 240 или 480 лв. за актуализиране на компетентностите по учебен предмет, с който е кандидатствал във висше училище чрез полагане на кандидат-студентски изпит или най-много 2 индивидуални помощи, всяка от които в размер от 240 лв., за актуализиране на компетентностите по 2 различни учебни предмета, с които е кандидатствал във висше училище чрез полагане на кандидат-студентски изпити.

Условие за възстановяване на единичния разход (индивидуалната помощ) е представянето на **сертификат/удостоверение** за проведеното опреснително обучение с продължителност от поне 30 или 60 учебни часа, както и **уверение (служебна бележка)**, издадено от висшето училище, в което е положен кандидат-студентският изпит. Наличието на ясен краен резултат е основание отчитането да се извършва чрез прилагане на стандартна таблица на разходите за единица продукт.

6.3. Определяне на индивидуална помощ за участие в кандидат-студентска кампания по дейност 4

Съгласно Условието за кандидатстване в рамките на **дейност 4**, се предвижда, образователни медиатори/помощници на учителя, успешно завършили обучение в рамките на дейността, да получат индивидуална помощ, с която да покрият разходите за кандидат-студентски такси, за пътуване и настаняване при кандидатстване във висше училище.

Посочените разходи съвпадат с определената индивидуална помощ в рамките на дейност 2, следователно може да се приложат и за дейност 4.

Бенефициентът може да поиска от УО възстановяване на сумите от 40, 85, 70, 115, 155, 462, 45 или 352 лв. (посочени и обосновани в раздел 4 от настоящия документ) за всеки медиатор/помощник на учителя, който е участвал в кандидат-студентска кампания за обучение във висше училище в България.

Доказателство за участието е издаването на индивидуален документ (уверение/удостоверение/друг подходящ документ) за участие, издаден от съответното висше училище, посочващ името на участника, признати оценки от ДЗИ, с които е кандидатствал за приемане за обучение във ВУ, кандидат-студентските изпити, в които е участвал, дата на провеждане и адресите, на които са проведени, съответно издаването на удостоверение/служебна бележка за записване за обучение във ВУ.

7. Актуализиране на единичните разходи по всички допустими дейности

УО може да извърши актуализиране на размера на индивидуалните помощи/единичните разходи, изчислени в раздели 1-6, ако е налице и някое от следните обстоятелства:

- Възнагражденията в сектор „Образование“ в България са нараснали с повече от 10 % спрямо нивото от 2020 г. съгласно последния индекс на разходите за труд, публикуван от Евростат;

- Променени са нормативните изисквания, свързани с кандидат-студентските такси и таксите за обучение, разходите за нощувка и наем в студентско общежитие с повече от 10 % спрямо нивото от 2020 г.;
- Променени са минималните изисквания за нивото на възнагражденията, посочени в нормативен акт или колективен трудов договор.

При актуализиране на единичните разходи, поради сериозно увеличение на разходите за труд, се прилага последният индекс на разходите за труд в България, сектор „Образование“, публикуван от Евростат, като индексът се отчита спрямо нивото от 2020 г. – във формулите по-долу параметърът се означава с LC_{Iedu}-Нов. Този индекс се прилага само върху разходите за възнаграждения (общ разход за възнаграждения, изчислен в раздел 1-6 (с изключение на раздел 5.1) и съответно почасови възнаграждения, изчислени в раздел 5.1). Изчислените актуализирани единични разходи ще бъдат закръглени към най-близкото цяло число съгласно общото аритметично правило.

Прилага се следната формула:

$$EP\text{-}Акт = EP_{2021} + B_{2021} \times LC_{Iedu}\text{-}Нов$$

Където,

EP_{2021} – единичен разход, изчислен през 2021 г.

B_{2021} – възнаграждение, изчислено през 2021 г. (съответно в раздели 1-6)

EP-Акт – актуализиран единичен разход

Във всички случаи на адаптиране новите размери на единичните разходи се публикуват на сайта на УО и до бенефициентите се изпраща съобщение през модул „Кореспонденция“ на ИСУН. Актуализираните единични разходи се прилагат за дейности, които са започнали след публикуване на съобщението на сайта на УО (освен ако в съобщението на УО не е посочена друга конкретна дата, от която да се прилагат актуализираните единични разходи).

8. Одитна следа

Одитна следа:

- Използваната методика за определяне на стойността на стандартния размер на даден единичен разход трябва да бъде документирана и съхранявана;
- В документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, трябва да бъде ясно определена стандартната таблица за единичните разходи и факторите, които трябва да бъдат изпълнени, за да бъде извършено плащането;
- Доказателство за всяко успешно проведено допълнително обучение с продължителност от 10 часа за ученици от XII-ти клас от уязвими групи е удостоверение, издадено от училището, в което се обучава ученика;
- За посочените изисквания, на които трябва да отговаря допустимата целева група, трябва да се проверява допустимостта на участниците.

Прилагане на финансиране с единна ставка за разходите за организация и управление

Общ принцип: специфични категории допустими разходи, които предварително ясно са определени, се изчисляват чрез прилагането на предварително фиксиран процент към една или няколко други категории допустими разходи.

При съпоставянето на системи за финансиране с единни ставки винаги трябва да се сравняват всички елементи на метода, а не само ставките:

- *категиорите допустими разходи, на чиято база следва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите суми;*
- *самата единна ставка;*
- *категиорите допустими разходи, изчислени с единната ставка;*
- *ако е уместно, категиорите допустими разходи, за които единната ставка не се прилага и които не се изчисляват с единна ставка.*

В съответствие с чл. 8, ал. 2 от ПМС № 189/2016 г. и Методиката²⁰ за определяне на единна ставка за финансиране на дейностите за организация и управление при процедури за конкурентен подбор и директно предоставяне по приоритетни оси 2, 3 и 5

²⁰ Утвърдена от Ръководителя на УО на ОП НОИР и публикувана на сайта на Управляващия орган <http://opnoir.bg/?go=page&pageId=139>

на ОП НОИР чрез прилагане на Националната методология, приета с РМС № 253 от 3 май 2017 г., е определена единна ставка за изчисляване на разходите за организация и управление на проектите в размер на **12 %** от преките допустими разходи по проекта.

Единната ставка за разходите за организация и управление се прилага спрямо преките разходи за провеждане на Дейност 1, Дейност 2, Дейност 3 и Дейност 4.

Одитна следа:

Категория допустими разходи, на чиято база следва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите суми (Стандартна таблица на единичните разходи)	1. Единичен разход за идентифициране на 1 участник
	2. Единични разходи за мотивиране на 1 участник в Дейност 2, поддейност 2.1 или поддейност 2.2
	3. Единични разходи за допълнителни обучения на ученици във втори гимназиален етап на образование по дейност 2, поддейност 2.1.
	4. Индивидуална помощ за участник в обучение за опресняване на знанията и актуализация на компетентностите на лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за целите на кандидатстването им във висше училище по дейност 2, поддейност 2.2.
	5. Индивидуална помощ за участник в кандидат-студентска кампания по дейност 2, поддейност 2.1. и поддейност 2.2.
	6. Индивидуална помощ за студенти от уязвими групи в първи курс по дейност 3, която включва: - Индивидуална помощ за менторство на студенти от целевите групи за първата академична година във висше училище - Индивидуална помощ за таксите за обучение на студенти от уязвими групи през първата академична година във висше училище. - Индивидуална помощ за таксите за настаняване на студенти от уязвими групи през първата академична година във висше училище.
	7. Индивидуална помощ за подкрепа за професионално развитие на образователни медиатори/помощник на учителя по дейност 4, която включва: - Индивидуална помощ за участник в обучения за опресняване на знанията и актуализация на компетентностите на образователни медиатори/помощници на учителя за целите на кандидатстването им във висше училище по дейност 4 - Индивидуална помощ за участие в кандидат-студентска кампания при кандидатстване във ВУ

	Трябва да се гарантира, че в тези разходи не се включват никакви разходи за организация и управление и информация и комуникация (не се плаща на персонал, свързан с администрирането на проекта; не се плаща за публичност). Няма двойно деклариране на една и съща позиция разход: като „базови“ разходи (изчислени въз основа на единични разходи) и като „изчислени“ разходи (включени в единната ставка).
Категориите допустими разходи, които ще се изчисляват с единната ставка	Разходи за организация и управление – не е необходима обосновка.